

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/188

URBROJ: 65-19-08

Zagreb, 14. studenoga 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/*88*65-19-08**Hs

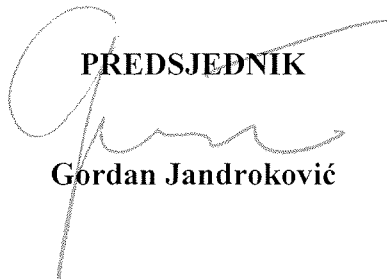
P.Z. br. 755

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. studenoga 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Damira Krstičevića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane, te Tomislava Ivića i mr. sc. Zdravka Jakopa, državne tajnike u Ministarstvu obrane.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/74
Urbroj: 50301-29/23-19-8

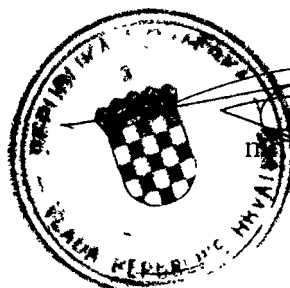
Zagreb, 14. studenoga 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Damira Krstičevića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane, te Tomislava Ivića i mr. sc. Zdravka Jakopa, državne tajnike u Ministarstvu obrane.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O OBALNOJ STRAŽI REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, studeni 2019.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OBALNOJ STRAŽI REPUBLIKE HRVATSKE

DIO PRVI

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju poslovi, organizacija i nadležnost Obalne straže Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Obalna straža), kategorije i ovlasti ovlaštenih osoba Obalne straže, suradnja i koordinacija rada tijela državne uprave i drugih državnih tijela radi učinkovitoga nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

(2) Odredbama ovoga Zakona ne ograničavaju se djelatnosti, ovlasti i odgovornosti drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. Obalna straža je tijelo ustrojeno u okviru Hrvatske vojske nadležno za provedbu nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru
2. ovlaštena osoba Obalne straže (u daljnjem tekstu ovlaštena osoba) je osoba koja je na temelju ovoga Zakona i drugih propisa osposobljena i ovlaštena za obavljanje poslova i primjenu ovlasti Obalne straže
3. brod Obalne straže je hrvatski javni brod, označen službenim znakom Obalne straže
4. ministar je ministar nadležan za obranu
5. napad je svaka izravna primjena sile ili prijetnje kojom neka osoba dovodi u opasnost život i tijelo ovlaštene osobe ili druge osobe te broda, brodice i zrakoplova Obalne straže, kao i drugih angažiranih snaga i sredstava, kako bi spriječila izvršenje službene radnje
6. otpor je radnja osobe koja se suprotstavlja upozorenju ili naredbi ovlaštene osobe Obalne straže izdanoj radi provedbe službene radnje
7. aktivan otpor je radnja osobe koja pruža otpor uporabom oružja, oruđa, drugih predmeta ili tjelesne snage prema ovlaštenoj osobi ili koja potiče druge osobe na otpor i na taj način onemogućuje ovlaštenu osobu u izvršenju službene radnje
8. pasivan otpor je radnja osobe koja ne postupi po upozorenju ili naredbi ovlaštene osobe ili položajem svojeg tijela onemogućuje izvršenje službene radnje
9. tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru su tijela državne uprave i druga državna tijela nadležna za zaštitu suvereniteta, suverenih prava i provedbu jurisdikcije Republike Hrvatske na moru
10. zajedničke aktivnosti su aktivnosti dvaju ili više ministarstava odnosno tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

(1) Obalna straža ima zastavu i službeni znak koji se ističe na brodovima i brodicama, zrakoplovima, vozilima i objektima Obalne straže.

(2) Ovlaštena osoba prilikom obavljanja službenih zadaća nosi službenu odoru i službenu iskaznicu i ovlaštena je nositi oružje i streljivo.

(3) Službena odora Obalne straže istovjetna je službenoj odori pripadnika Hrvatske ratne mornarice čiji je izgled propisan pravilnikom kojim se uređuju vojne odore.

(4) Izgled zastave i službenog znaka Obalne straže te službene iskaznice ovlaštene osobe Obalne straže propisuje ministar pravilnikom.

DIO DRUGI

POSLOVI OBALNE STRAŽE

Članak 4.

Poslovi Obalne straže su poslovi određeni ovim Zakonom i drugim propisima.

Članak 5.

(1) Poslovi Obalne straže su:

1. nadzor i zaštita zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa i epikontinentalnog pojasa nad kojima Republike Hrvatske obnaša suverena prava i jurisdikciju

2. provedba jurisdikcije Republike Hrvatske u području znanstvenog istraživanja mora i zaštite morskog okoliša u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu i epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske

3. provedba jurisdikcije Republike Hrvatske na otvorenom moru u skladu s međunarodnim pravom

4. traganje i spašavanje na moru, u skladu s posebnim propisima

5. sprječavanje, ograničavanje, spremnost i intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora, u skladu s posebnim propisima

6. nadzor nad provedbom propisa kojima se uređuje morsko ribarstvo u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru te na području zaštićenog ekološko – ribolovnog pojasa

7. suzbijanje i sprječavanje transnacionalnog organiziranog kriminaliteta i širenja oružja za masovno uništenje, u skladu s međunarodnim pravom

8. suzbijanje piratstva i drugih oblika korištenja otvorenog mora u nemiroljubive svrhe, u skladu s međunarodnim pravom

9. nadzor nad provedbom propisa o ustanovljenim sigurnosnim zonama oko uređaja i naprava na moru za potrebe istraživanja i iskorištavanja morskog dna i podzemlja u epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske

10. nadzor nad provedbom propisa o plovidbi stranih ratnih brodova koji plove kroz unutarnje morske vode i teritorijalno more Republike Hrvatske

11. suzbijanje i uklanjanje sigurnosnih rizika od važnosti za nacionalnu sigurnost, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sustav domovinske sigurnosti
12. provedba drugih poslova u skladu s posebnim zakonima.

(2) Obalna straža pruža potporu drugim tijelima nadležnima za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru u provedbi zakona i drugih propisa u području unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske.

(3) Tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru pružaju Obalnoj straži stručnu pomoć i potporu u provedbi ovoga Zakona.

Članak 6.

(1) Na zahtjev zapovjednika Obalne straže zapovjednik Hrvatske ratne mornarice može s drugim snagama Hrvatske ratne mornarice pružiti potporu izvršenju zadaća Obalne straže.

(2) Ministar i načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske mogu po potrebi angažirati i druge ljudske i materijalne potencijale Hrvatske vojske za izvršenje zadaća Obalne straže.

DIO TREĆI

ORGANIZACIJA OBALNE STRAŽE

Članak 7.

(1) Obalna straža je sastavni dio Hrvatske ratne mornarice.

(2) Ustroj Obalne straže donosi Predsjednik Republike Hrvatske knjigom ustroja na prijedlog Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).

(3) Organizaciju rada i druga pitanja vezana za rad Obalne straže uređuje ministar pravilnikom.

Članak 8.

(1) Sredstva Obalne straže su pokretne i stacionirane sastavnice: brodovi i brodice, zrakoplovi, helikopteri, sustavi bespilotnih zrakoplova, plutajući i usidreni objekti te ostala sredstva i oprema.

(2) Ministar odlukom određuje zrakoplove, helikoptere, sustave bespilotnih zrakoplova i druga sredstva Hrvatske vojske iz stavka 1. ovoga članka koja se mogu koristiti za obavljanje poslova Obalne straže.

(3) Obalna straža može koristiti i sredstva drugih tijela državne uprave, u skladu sa sklopljenim ugovorom s tim tijelima.

(4) Korištenje sredstava provodi se u skladu sa zapovijedima zapovjednika Obalne straže.

Članak 9.

(1) Zapovjednik Obalne straže časnik je Hrvatske ratne mornarice kojeg imenuje i razrješava Predsjednik Republike Hrvatske na prijedlog Vlade.

(2) Obalna straža ima zapovjedništvo nadležno za planiranje i provedbu poslova Obalne straže te koordinaciju s drugim tijelima nadležnima za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

(3) Pripadnici Obalne straže su časnici, dočasnici, mornari, vojni specijalisti i državni službenici i namještenici Hrvatske vojske raspoređeni na dužnost u Obalnu stražu.

(4) U pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom na pripadnike Obalne straže primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje služba u Hrvatskoj vojsci i odredbe zakona kojim se uređuju prava, obveze i odgovornosti državnih službenika.

Članak 10.

(1) Dužnost ovlaštene osobe može obnašati jedino osoba koja je na temelju odgovarajuće izobrazbe i obuke te rasporeda na ustrojbeno mjesto stekla status ovlaštene osobe.

(2) Kategorije ovlaštenih osoba su ovlaštena osoba prve kategorije i ovlaštena osoba druge kategorije.

(3) Način stjecanja statusa za pojedine kategorije ovlaštenih osoba propisuje ministar pravilnikom.

DIO ČETVRTI

USKLAĐIVANJE I KOORDINACIJA RADA MEĐURESORNIH TIJELA NADLEŽNIH ZA NADZOR I ZAŠTITU PRAVA I INTERESA REPUBLIKE HRVATSKE NA MORU

Članak 11.

(1) Središnja koordinacija za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru (u daljnjem tekstu: Središnja koordinacija) je međuresorno tijelo nadležno za usklađivanje i koordiniranje rada tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

- (2) Članovi Središnje koordinacije su po jedan predstavnik:
- ministarstva nadležnoga za obranu
  - ministarstva nadležnoga za pomorstvo
  - ministarstva nadležnoga za unutarnje poslove
  - ministarstva nadležnoga za morsko ribarstvo
  - ministarstva nadležnoga za zaštitu okoliša
  - ministarstva nadležnoga za gospodarstvo
  - ministarstva nadležnoga za financije

- ministarstva nadležnoga za vanjske poslove.

(3) Uz članove Središnje koordinacije iz stavka 2. ovoga članka, članovi Središnje koordinacije su:

- ravnatelj uprave nadležne za sigurnost plovidbe ministarstva nadležnoga za pomorstvo
- ravnatelj Carinske uprave
- ravnatelj civilne zaštite
- glavni ravnatelj policije
- načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske
- zapovjednik Hrvatske ratne mornarice
- zapovjednik Obalne straže
- glavni državni inspektor
- glavni vatrogasni zapovjednik.

(4) Predstavnike nadležnih tijela iz stavka 2. ovoga članka u Središnjoj koordinaciji imenuje, na prijedlog nadležnih ministara, Vlada iz redova državnih dužnosnika ili rukovodećih državnih službenika.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, predstavnik nadležnoga ministarstva u godini u kojoj predsjedava Središnjom koordinacijom je nadležni ministar.

(6) Središnjom koordinacijom predsjedaju naizmjenično na rok od dvije godine predstavnik ministarstva nadležnoga za obranu, predstavnik ministarstva nadležnoga za pomorstvo i predstavnik ministarstva nadležnoga za unutarnje poslove.

Članak 12.

(1) Sjedište Središnje koordinacije je u ministarstvu čiji ministar predsjedava, a administrativne poslove u pripremi, organizaciji i realizaciji sjednica Središnje koordinacije obavljaju djelatnici toga ministarstva.

(2) Sjednice Središnje koordinacije saziva predsjedavajući Središnje koordinacije.

(3) Sjednice Središnje koordinacije održavaju se dva puta godišnje, a po potrebi i češće.

(4) Središnja koordinacija donosi poslovnik o svojem radu.

Članak 13.

Središnja koordinacija obavlja sljedeće poslove:

1. prati i raščlanjuje stanje sigurnosti i zaštite morskog prostora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske
2. donosi smjernice za izradu godišnjeg plana zajedničkih aktivnosti (u daljnjem tekstu godišnji plan) i posebnih planova nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru

3. donosi godišnji plan tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru
4. donosi standardne operativne postupke za obavljanje poslova nadzora i zaštite prava i interesa na moru
5. donosi mjere i nadzire provedbu mjera za unaprjeđenje stanja sigurnosti i zaštite morskog prostora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske
6. izrađuje godišnje izvješće o provedbi utvrđene politike, planova i propisa u svezi s nadzorom i zaštitom prava i interesa Republike Hrvatske na moru koji objavljuje na službenoj stranici ministarstvo iz članka 11. stavka 6. ovoga Zakona najkasnije do 30. lipnja kalendarske godine za prethodnu godinu.

Članak 14.

(1) Središnja koordinacija ima Stručno tijelo sastavljeno od predstavnika tijela državne uprave i drugih državnih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

- (2) Članovi Stručnog tijela su:
- zapovjednik Obalne straže
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za obranu
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za pomorstvo
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za unutarnje poslove
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za morsko ribarstvo
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za zaštitu okoliša
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za gospodarstvo
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za financije
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za vanjske poslove
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za kulturu
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za pravosuđe
  - predstavnik Ravnateljstva civilne zaštite
  - predstavnik Državnog inspektorata
  - predstavnik Hrvatske vatrogasne zajednice.

(3) Predstavnike tijela iz stavka 2. ovoga članka i njihove zamjenike imenuje Vlada, na prijedlog čelnika tijela iz redova državnih službenika, a predstavnika ministarstva nadležnoga za obranu i iz redova viših časnika Hrvatske vojske, na rok od tri godine.

(4) Predsjedavajući Stručnog tijela je zapovjednik Obalne straže, a u njegovoj odsutnosti mijenja ga predstavnik ministarstva koje predsjeda Središnjom koordinacijom.

(5) Predstavnici tijela iz stavka 2. ovoga članka ili njihovi zamjenici obvezni su sudjelovati na sjednicama Stručnog tijela.

Članak 15.

- (1) Stručno tijelo obavlja sljedeće poslove:

1. prikuplja i raščlanjuje izvješća i druge podatke o stanju sigurnosti i zaštiti morskih prostora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske
2. priprema izvješća, planove i druge akte potrebne za rad Središnje koordinacije te podnosi godišnje izvješće o provedbi planova zajedničkih aktivnosti najkasnije do 1. ožujka u tekućoj godini za prethodnu godinu
3. izrađuje i predlaže Središnjoj koordinaciji godišnji plan tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru
4. donosi tromjesečne planove zajedničkih aktivnosti na temelju godišnjeg plana tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.
5. izvješćuje Središnju koordinaciju o realizaciji tromjesečnih planova zajedničkih aktivnosti
6. odobrava mjesečne planove zajedničkih aktivnosti područnih jedinica koordinacije
7. prati primjenu i predlaže Središnjoj koordinaciji iniciranje izmjena i dopuna propisa koji se odnose na zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru
8. predlaže Središnjoj koordinaciji nabavu sredstava za provedbu zajedničkih aktivnosti
9. predlaže Središnjoj koordinaciji standardne operativne postupke i usklađuje standardne operativne postupke u obavljanju poslova nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru
10. predlaže uključivanje fizičkih i pravnih osoba u planove zajedničkih aktivnosti radi učinkovitog korištenja svih raspoloživih resursa
11. izrađuje i donosi plan stručnih predavanja za ovlaštene osobe Obalne straže i predstavnike drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru
12. koordinira i upravlja obavljanjem zajedničkih aktivnosti područnih jedinica koordinacije
13. nadzire provedbu zajedničkih vježbi tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

(2) Za potrebe izrade godišnjeg plana osobe iz članka 11. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona dostavljaju Stručnom tijelu podatke o osoblju te materijalnim i financijskim sredstvima s kojima će sudjelovati u zajedničkim aktivnostima.

Članak 16.

Tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru izrađuju i provode posebne planove zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske iz područja svoje nadležnosti o čemu kvartalno izvješćuju Središnju koordinaciju putem Stručnog tijela.

Članak 17.

- (1) Predsjedavajući Stručnog tijela upravlja radom Stručnog tijela.
- (2) Stručno tijelo donosi odluke većinom glasova nazočnih članova na sjednicama Stručnog tijela pri čemu se odluka iz nadležnosti određenoga tijela ne može donijeti bez suglasnosti predstavnika toga tijela.

- (3) Sjednice Stručnog tijela održavaju se u pravilu jedanput mjesečno.
- (4) Predstavnici ministarstva nadležnoga za obranu, ministarstva nadležnoga za pomorstvo i ministarstva nadležnoga za unutarnje poslove u Stručnom tijelu rade puno radno vrijeme.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, angažiranje drugih članova Stručnog tijela ne može biti dulje od 40 sati mjesečno.
- (6) Stručno tijelo izrađuje Poslovnik o radu koji donosi Središnja koordinacija.
- (7) Administrativne poslove za Stručno tijelo obavlja Zapovjedništvo Obalne straže.
- (8) Uvjete za rad Stručnog tijela osigurava Hrvatska ratna mornarica.
- (9) Dnevnice i naknade drugih materijalnih troškova članova Stručnog tijela osigurava tijelo državne uprave ili drugo tijelo čiji je predstavnik član Stručnog tijela.

Članak 18.

- (1) Planiranje i postupanje u nadzoru i zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske na moru na razini jedinica područne (regionalne) samouprave provodi:
  - Područna jedinica koordinacije Pula
  - Područna jedinica koordinacije Rijeka
  - Područna jedinica koordinacije Senj
  - Područna jedinica koordinacije Zadar
  - Područna jedinica koordinacije Šibenik
  - Područna jedinica koordinacije Split
  - Područna jedinica koordinacije Ploče
  - Područna jedinica koordinacije Dubrovnik.
- (2) Članovi Područne jedinice koordinacije su:
  - predstavnik Obalne straže
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za pomorstvo
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za unutarnje poslove
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za morsko ribarstvo
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za zaštitu okoliša
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za financije
  - predstavnik ministarstva nadležnoga za kulturu i
  - predstavnik Ravnateljstva civilne zaštite
  - predstavnik Državnog inspektorata
  - predstavnik Hrvatske vatrogasne zajednice.
- (3) Predstavnike iz stavka 2. ovoga članka i zamjenike predstavnika imenuju čelnici tijela na rok od tri godine.

(4) Područnim jedinicama koordinacije predsjedava lučki kapetan nadležne lučke kapetanije.

(5) Na poziv predsjedavajućega iz stavka 4. ovoga članka u rad područne jedinice koordinacije mogu biti uključeni i drugi predstavnici tijela javne vlasti, bez prava glasovanja.

(6) Predstavnici tijela iz stavka 2. ovoga članka ili njihovi zamjenici obvezni su sudjelovati na sjednicama područnih jedinica koordinacije.

(7) Dnevnice i naknade drugih materijalnih troškova članova područnih jedinica koordinacije osigurava tijelo državne uprave ili drugo tijelo čiji je predstavnik član područne jedinice koordinacije.

Članak 19.

Područna jedinica koordinacije obavlja sljedeće poslove:

1. izrađuje mjesečni plan zajedničkih aktivnosti na temelju tromjesečnog plana zajedničkih aktivnosti, do dvadesetog u mjesecu za sljedeći mjesec te ga dostavlja Stručnom tijelu na odobrenje
2. izrađuje izvješća o realizaciji mjesečnih planova zajedničkih aktivnosti najkasnije do desetog u mjesecu za prethodni mjesec
3. usklađuje i koordinira rad tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru
4. prikuplja i analizira podatke i događaje važne za zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru
5. predlaže Stručnom tijelu mjere poboljšanja nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Članak 20.

(1) Sjednice područnih jedinica koordinacije održavaju se u pravilu jedanput mjesečno.

(2) Područne jedinice koordinacije donose odluke većinom glasova nazočnih članova na sjednicama područne jedinice koordinacije pri čemu se odluka iz nadležnosti određenog tijela ne može donijeti bez suglasnosti predstavnika toga tijela.

(3) Predsjedavajući područne jedinice koordinacije utvrđuje obveze članova područnih jedinica koordinacije.

(4) Područne jedinice koordinacije izrađuju poslovnik o radu koji donosi Središnja koordinacija.

(5) Uvjete za rad područnih jedinica koordinacije osigurava ministarstvo nadležno za pomorstvo.

Članak 21.

Obalna straža i druga tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru dužne su surađivati i razmjenjivati informacije.

Članak 22.

(1) Na brod, brodicu ili u zrakoplov Obalne straže mogu se ukrcati predstavnici tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru radi provedbe zajedničkih aktivnosti i obavljanja poslova iz njihove nadležnosti.

(2) Tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru mogu ukrcati predstavnike Obalne straže na svoje brodove i brodice te zrakoplove radi obavljanja poslova Obalne straže i provedbe stručnog usavršavanja ovlaštenih osoba.

(3) Aktivnosti se provode na temelju planova zajedničkih aktivnosti tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Članak 23.

(1) Na zahtjev tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru zapovjednik Obalne straže može odobriti angažiranje osoblja i sredstava Obalne straže.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u pisanom obliku, a u slučaju potrebe hitne intervencije usmeno, uz obvezu naknadne dostave pisanog zahtjeva.

Članak 24.

(1) Obalna straža surađuje i s drugim državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, organizacijama i gospodarskim subjektima u poduzimanju mjera radi obavljanja poslova Obalne straže.

(2) Ministarstvo nadležno za obranu može s tijelima iz stavka 1. ovoga članka sklopiti sporazum o suradnji.

Članak 25.

U obavljanju poslova Obalna straža može putem nadležnih ministarstava surađivati i s tijelima međunarodnih organizacija, u skladu s propisima i sklopljenim međunarodnim ugovorima.

Članak 26.

Suradnja Obalne straže i drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru redovito se odvija i u području izobrazbe i stručnog usavršavanja.

Članak 27.

(1) Pripadnik Obalne straže član je Stožera službe za traganje i spašavanje na moru kojeg imenuje ministar.

(2) Pripadnik Obalne straže član je Stožera za provedbu Plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora kojeg imenuje ministar.

Članak 28.

(1) Tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru snose svoje troškove nastale u provedbi suradnje iz ovoga Zakona.

(2) Za provedbu suradnje iz ovoga Zakona tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru osiguravaju sredstva na svojem razdjelu u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 29.

(1) Obalna straža, ministarstvo nadležno za pomorstvo, ministarstvo nadležno za financije, kao i druga tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru, dužna su razmjenjivati informacije vezane uz nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

(2) Razmjena informacija iz stavka 1. ovoga članka provodi se na temelju standardnih operativnih postupaka Središnje koordinacije.

DIO PETI**OVLASTI****GLAVA I.****OPĆE ODREDBE****Članak 30.**

(1) Prilikom obavljanja poslova Obalne straže ovlaštena osoba ima ovlasti propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Prilikom primjene ovlasti ovlaštena osoba dužna je poštivati dostojanstvo, ugled i čast svake osobe, kao i druga temeljna prava i slobode čovjeka.

(3) Ovlaštena osoba s posebnim obzirom postupa prema djeci, starim i nemoćnim osobama, trudnicama, osobama s invaliditetom i prema žrtvi kaznenog djela i prekršaja.

(4) Prema osobi s imunitetom ovlaštena osoba postupa u skladu s propisima i sklopljenim međunarodnim ugovorima.

Članak 31.

(1) Ovlaсти ovlaštenih osoba su:

1. provjera zastave plovnog objekta
2. zaustavljanje plovnog objekta
3. pregled isprava plovnog objekta i provjera istovjetnosti osoba
4. pregled plovnog objekta, tereta i opreme
5. pregled osoba
6. privremeno ograničenje slobode kretanja
7. privremeno oduzimanje predmeta
8. davanje upozorenja i naredbi
9. progon plovnog objekta
10. uzapćenje i sprovođenje plovnog objekta
11. uporaba sredstava prisile.

(2) Ovlašt obavljanja određenih inspekcijskih poslova u pojedinom upravnom području stječe se na temelju rješenja ministra nadležnoga za poslove pojedinoga upravnog područja u skladu s propisima kojima se utvrđuje inspekcijski nadzor u tom upravnom području i uz suradnju tijela državne uprave nadležnoga za to upravno područje.

Članak 32.

(1) Ovlaštena osoba prve kategorije primjenjuje ovlasti iz članka 31. ovoga Zakona.

(2) Ovlaštena osoba prve kategorije stječe ovlast za obavljanje određenih poslova inspekcijskog nadzora u pojedinom upravnom području u skladu s propisima kojima se uređuje inspekcijski nadzor u tom upravnom području.

(3) Ovlaštena osoba druge kategorije ima ovlasti iz članka 31. stavka 1. točaka 5., 6. i 11. ovoga Zakona.

(4) Ovlaštena osoba primjenjuje ovlasti po službenoj dužnosti ili po zapovijedi nadređene osobe koja može biti usmena ili pisana.

Članak 33.

(1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom i prekršaje propisane drugim zakonima u nadležnosti Obalne straže ovlaštena osoba prve kategorije ovlaštena je pokrenuti postupak pred nadležnim tijelom, pod uvjetima propisanim posebnim propisima kojim se uređuje prekršajni postupak.

(2) Ovlaštena osoba prve kategorije, kao ovlaštenu tužitelj, može naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja, izdati obavezni prekršajni nalog i prekršajni nalog te podnijeti optužni prijedlog, pod uvjetima propisanim posebnim propisima kojim se uređuje prekršajni postupak.

GLAVA II.**POSEBNE ODREDBE O POJEDINIM
OVLASTIMA OVLAŠTENIH OSOBA****Članak 34.**

(1) Ako postoji osnovana sumnja da brod nema državnu pripadnost ili da je brod, iako vije stranu zastavu ili odbija istaknuti svoju zastavu zapravo brod hrvatske državne pripadnosti, provjerom zastave utvrđuje se njegov identitet.

(2) Ovlaštena osoba pozvat će zapovjednika broda sredstvom veze ili na drugi način da priopći ime broda, IMO broj, luku pripadnosti, luku iz koje dolazi i pravac plovidbe.

(3) Ako zapovjednik broda udovolji zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka i nema drugih utemeljenih razloga za zaustavljanje broda, pozvanom brodu dozvoljava se nesmetana plovidba.

(4) Radi provjere prava broda na vijanje zastave iz stavka 1. ovoga članka, na sumnjivi brod može se poslati tim za pregled.

(5) Provjera zastave broda vrši se i prilikom provedbe inspekcijskog nadzora propisanoga zakonom.

(6) Odredbe ovoga članka ne odnose se na strane ratne i javne brodove koji uživaju imunitet.

Članak 35.

(1) Zaustavljanje broda ili drugoga plovnog objekta na otvorenom moru može se poduzeti ako postoji osnovana sumnja da se brod bavi piratstvom, trgovanjem ljudima, neovlaštenim emitiranjem, da je brod bez državne pripadnosti ili da je brod iako vije stranu zastavu ili odbija istaknuti svoju zastavu zapravo brod hrvatske državne pripadnosti.

(2) Zaustavljanje broda ili drugoga plovnog objekta može se poduzeti radi provjere zastave broda ili drugoga plovnog objekta iz članka 34. ovoga Zakona.

Članak 36.

(1) Zaustavljanje broda ili drugoga plovnog objekta u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu i epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske poduzima se ako postoji osnovana sumnja da je plovni objekt povrijedio suverena prava koja Republika Hrvatska ima u tim pojasevima.

(2) Zaustavljanje broda ili drugoga plovnog objekta u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske može se poduzeti kada je to određeno propisom radi provedbe jurisdikcije znanstvenog istraživanja mora i zaštite i očuvanja morskog okoliša.

(3) Zaustavljanje broda ili drugoga plovnog objekta u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske može se poduzeti i na temelju ovlaštenja za provedbu nadzora i kontrole Zajedničke ribarstvene politike Europske unije.

Članak 37.

(1) Zaustavljanje broda u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske poduzima se ako postoji osnovana sumnja da je brod, njegova posada ili osobe na njemu počinio prekršaj ili kazneno djelo čije se posljedice protežu na Republiku Hrvatsku.

(2) Zaustavljanje broda iz stavka 1. ovoga članka poduzima se radi privremenog zadržavanja osoba zatečenih u počinjenju prekršaja ili kaznenog djela i osiguranja dokaza radi predaje nadležnom tijelu na daljnje postupanje.

Članak 38.

Zaustavljanje broda u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske može se poduzeti radi provedbe inspeksijskog nadzora u skladu s propisima kojima se uređuje to upravno područje.

Članak 39.

Zaustavljanje plovnog objekta može se poduzeti na zahtjev drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Članak 40.

(1) Prije davanja znaka plovnom objektu da se zaustavi, potrebno je utvrditi njegovu točnu poziciju, poziciju motrenja utvrđivanjem koordinata plovnog objekta, dok se pozicija manjih plovnih objekata može odrediti i opisno.

(2) Pozicija plovnog objekta utvrđuje se navigacijskim i tehničkim sustavima koja se nalaze na brodu Obalne straže i/ili tehničkim sustavima za nadzor morskog prostora koji se koriste u Hrvatskoj vojsci i drugim tijelima nadležnima za nadzor morskog prostora Republike Hrvatske.

(3) Pozicija i okolnosti događaja utvrđene sustavima iz stavka 2. ovoga članka koriste se pred nadležnim tijelima u daljnjim postupcima.

(4) Znak za zaustavljanje plovnog objekta upućuje se sredstvom veze, vidljivim svjetlosnim ili zvučnim signalom ili znakovima međunarodnog signalnog kodeksa s udaljenosti koja omogućuje da se znak za zaustavljanje može vidjeti odnosno čuti s plovnog objekta kojem je upućen.

(5) Ako plovni objekt kojem je upućen znak za zaustavljanje ne stane, ovlaštena osoba će ga nastojati zaustaviti manevrom ili drugim sredstvom.

Članak 41.

(1) U slučajevima kada je ovlaštena zaustaviti plovni objekt, ovlaštena osoba može pregledati isprave i dokumentaciju plovnog objekta.

(2) Ako postoji sumnja u vjerodostojnost isprave ili postoje drugi razlozi koji opravdavaju provjeru, ovlaštena osoba može zatražiti dodatnu provjeru od tijela koje je izdalo ispravu putem nadležne službe dežurstva Obalne straže.

Članak 42.

(1) Ovlaštena osoba može radi obavljanja poslova Obalne straže provesti provjeru istovjetnosti osoba.

(2) Provjera istovjetnosti osobe provodi se uvidom u njezinu osobnu iskaznicu, pomorsku knjižicu, putnu ispravu ili drugu javnu ispravu s fotografijom.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, provjera istovjetnosti može biti provedena na temelju iskaza osobe čija je istovjetnost utvrđena.

(4) Ako se na temelju dostupnih podataka ne može provjeriti istovjetnost osobe iz stavka 1. ovoga članka, utvrđivanje istovjetnosti zatražit će se od nadležne policijske uprave.

Članak 43.

O pregledu isprava plovnog objekta i provjeri istovjetnosti osoba sastavlja se zapisnik u skladu s člancima 76. i 77. ovoga Zakona.

Članak 44.

(1) U slučajevima kada je ovlaštena zaustaviti plovni objekt, ovlaštena osoba može radi obavljanja poslova Obalne straže izvršiti pregled plovnog objekta, tereta i opreme vodeći računa da se posadi, putnicima, teretu i drugim predmetima na plovnom objektu ne počinu šteta.

(2) Pregled plovnog objekta, tereta i opreme može se poduzeti i u cilju provedbe inspekcijskog nadzora u skladu s propisima kojima se uređuje upravno područje u kojem se inspekcijski nadzor obavlja.

(3) Ako se pregledom objekta, tereta i opreme utvrdi osnovana sumnja u počinjenje prekršaja ili kaznenog djela iz nadležnosti drugoga državnog tijela, ovlaštena osoba osigurat će dokaze radi predaje nadležnom tijelu na daljnje postupanje.

(4) Zapovjednik i posada dužni su omogućiti nesmetan pregled plovnog objekta tereta i opreme.

Članak 45.

O pregledu plovnog objekta tereta i opreme sastavlja se zapisnik u skladu s člancima 76. i 77. ovoga Zakona.

Članak 46.

(1) Ovlaštena osoba može radi obavljanja poslova Obalne straže obaviti pregled osobe kada je to nužno za zaštitu opće sigurnosti.

(2) Pregled osobe iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća pregled svega što osoba nosi na tijelu ili uza se pri čemu se utvrđuje ima li kod sebe ili na sebi stvari koje su predmet kažnjivih radnji za provođenje kojih je nadležna Obalna straža.

(3) Pregled mogu obavljati jedino ovlaštene osobe istoga spola kojeg je osoba koju pregledavaju.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, kada je nužan žuran pregled osobe radi oduzimanja oružja ili predmeta prikladnih za napad ili samoozljeđivanje, pregled može obaviti osoba drugog spola.

Članak 47.

(1) Ako postoji opasnost za život ljudi ili imovinu, ovlaštena osoba može privremeno ograničiti pristup, kretanje ili zadržavanje na plovnom objektu iz sigurnosnih razloga.

(2) Privremeno ograničenje pristupa ili kretanja na plovnom objektu ne smije trajati dulje od vremena potrebnoga za ostvarenje cilja radi kojega je ovlast primijenjena.

(3) Zadržavanje osobe na plovnom objektu ne smije trajati dulje od ostvarenja cilja radi kojega je ovlast primijenjena, a najdulje šest sati.

Članak 48.

Ovlaštena osoba može privremeno oduzeti predmete:

1. radi zaštite opće sigurnosti
2. radi osiguranja dokaza do predaje nadležnom tijelu na daljnje postupanje
3. kada je to određeno propisom.

Članak 49.

(1) Privremeno oduzeti predmeti čuvaju se u za to posebno određenim prostorijama i moraju biti jasno obilježeni.

(2) Kada to nije moguće ili je povezano sa znatnim poteškoćama, predmeti se mogu čuvati u drugom prostoru do odluke nadležnog tijela, osim ako drukčije nije određeno zakonom.

(3) Kada prestanu razlozi zbog kojih je predmet privremeno oduzet, on će se vratiti osobi od koje je privremeno oduzet, ako zakonom ili odlukom nadležnog tijela nije drukčije određeno.

Članak 50.

O privremeno oduzetim predmetima izdaje se potvrda i vodi evidencija u skladu s člankom 78. ovoga Zakona.

Članak 51.

(1) Ovlaštena osoba davanjem upozorenja osobi upućuje na to da ona svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem određene radnje može dovesti u opasnost svoju sigurnost ili sigurnost druge osobe ili kada opravdano očekuje da bi ta osoba mogla počinuti ili izazvati drugu osobu da počini kažnjivu radnju.

(2) Ovlaštena osoba nije dužna izdati upozorenje ako bi upozorenje dovelo u pitanje izvršenje službene zadaće.

Članak 52.

(1) Ovlaštena osoba izdaje naredbu kojom obvezuje osobu na određeno ponašanje, djelovanje ili propuštanje radnje radi:

1. uklanjanja opasnosti za život i imovinu
2. sprječavanja počinjenja kažnjive radnje ili sprječavanja otpora ili bijega
3. sprječavanja uništenja dokaza ili tragova koji mogu poslužiti kao dokaz
4. neometanog pregleda osoba, plovnog objekta, tereta i opreme
5. u drugim slučajevima u skladu s propisima.

(2) Ovlaštena osoba upozorit će osobu kojoj izdaje naredbu da u slučaju odbijanja postupanja po naredbi može uporabiti sredstva prisile.

(3) Ovlaštena osoba može narediti jedino ono ponašanje, djelovanje ili propuštanje određene radnje o kojima izravno ovisi izvršenje poslova Obalne straže i to za vrijeme koje je nužno za obavljanje tih poslova.

(4) Naredba iz stavka 1. ovoga članka može se izdati i većem broju osoba.

Članak 53.

Upozorenja i naredbe mogu se dati usmeno, pisano, svjetlosnim ili zvučnim signalom ili znacima međunarodnoga signalnog kodeksa ili na drugi pogodan način, a moraju biti provedive, razumljive i kratke.

Članak 54.

(1) Progon stranoga plovnog objekta može se započeti ako postoji osnovana sumnja da je strani plovni objekt ili njegov pripadak povrijedio propise Republike Hrvatske ili općeprihvaćena pravila međunarodnoga prava.

(2) Progon stranoga plovnog objekta može se započeti jedino ako se sumnjivi plovni objekt ili njegov pripadak nalazi u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnome moru, zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu ili nad epikontinentalnim pojasom Republike Hrvatske i ako se ne zaustavi nakon vidljivog svjetlosnog ili zvučnog signala za zaustavljanje koji mu je upućen s broda ili zrakoplova Obalne straže s udaljenosti koja omogućuje da se signal za zaustavljanje može vidjeti odnosno čuti.

(3) U zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu ili nad epikontinentalnim pojasom Republike Hrvatske progon može započeti jedino ako su povrijeđeni propisi koji se primjenjuju u tim pojasevima.

(4) Progon stranoga plovnog objekta može se nastaviti u otvorenom moru, u gospodarskom ili u vanjskom pojasu strane države dok se ne prekine ili dok progonjeni plovni objekt ne uplovi u teritorijalno more svoje ili neke druge države.

(5) Odredbe ovoga članka ne odnose se na strane ratne i strane javne brodove koji uživaju imunitet.

Članak 55.

(1) Prije početka progona potrebno je utvrditi točnu poziciju broda Obalne straže i progonjenoga plovnog objekta navigacijskim i tehničkim sustavima za radarsko motrenje koji se nalaze na brodu Obalne straže.

(2) Zapovjednik broda Obalne straže dužan je o započetom progону odmah izvijestiti nadležnu službu dežurstva Obalne straže.

Članak 56.

(1) Ako se progonjeni plovni objekt ne zaustavi, ovlaštena osoba nastojat će ga zaustaviti manevrom.

(2) Vatreno oružje prema progonjenom plovnom objektu može se uporabiti jedino po odobrenju i zapovijedi zapovjednika broda Obalne straže.

Članak 57.

(1) Posada progonjenoga plovnog objekta može se upozoriti i zastrašiti ispaljivanjem hitaca iz vatrenog oružja u zrak, iznad plovnog objekta ili na sigurnoj udaljenosti ispred pramca.

(2) Ako se plovni objekt ne zaustavi niti nakon postupanja iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona, dopušteno je uporabiti vatreno oružje prema plovnom objektu.

(3) Pri uporabi vatrenog oružja ovlaštena osoba dužna je u slučaju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka čuvati živote na progonjenom plovnom objektu i izbjeći nepotrebno nanošenje štete plovnom objektu i teretu.

(4) U slučaju potapanja plovnog objekta ovlaštena osoba dužna je poduzeti sve potrebne mjere za spašavanje članova posade i drugih osoba s potopljenoga plovnog objekta.

(5) O uporabi vatrenog oružja odmah se izvješćuje nadležna služba dežurstva Obalne straže koja u slučajevima uporabe vatrenog oružja u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske izvješćuje i Nacionalni pomorski centar za prikupljanje podataka.

(6) Uporaba vatrenog oružja u progonu plovnog objekta smatra se uporabom sredstva prisile.

Članak 58.

(1) Kada postoji osnovana sumnja da je korištenjem plovnog objekta počinjeno kažnjivo djelo, ovlaštena osoba može po odobrenju zapovjednika broda Obalne straže, na temelju ovoga Zakona i drugih propisa, uzaptiti plovni objekt ako se mjere potrebne za provedbu daljnjeg postupka ne mogu provesti na moru.

(2) Uzapćenje plovnog objekta može se poduzeti i na temelju zahtjeva drugog tijela nadležnoga za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Članak 59.

(1) Uzapćeni strani brodovi i njihove posade oslobađaju se nakon položenoga zadovoljavajućeg jamstva ili druge garancije.

(2) O uzapćenju ili zadržavanju stranoga broda i o izrečenim kaznama bez odgode se izvješćuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove i ministarstvo nadležno za pomorstvo.

Članak 60.

(1) Uzapćeni plovni objekt odvodi se u najbližu luku u kojoj se mogu provesti mjere za provedbu daljnjega postupka u skladu s razlogom uzapćenja.

(2) Uzapćenje se provodi:

1. izdavanjem naredbe zapovjedniku uzapćenog plovila da u određenu luku plovi pod pratnjom broda ili zrakoplova Obalne straže
2. prekrcajem ovlaštenih osoba na uzapćeni plovni objekt i odvođenjem u određenu luku.

(3) Ako je uzapćeni plovni objekt u kvaru, provođenje u luku obavlja se organiziranjem tegljenja plovnim objektom specijaliziranim za tu djelatnost, a tegljenje može obaviti i brod Obalne straže ako se time ne ugrožava sigurnost plovnog objekta i osoba na njemu.

Članak 61.

Zapovjednik broda Obalne straže tijekom uzapćenja dužan je:

- nadzirati rad i održavati komunikaciju s ovlaštenim osobama na uzapćenom plovilu
- poduzeti mjere za sprječavanje mogućnosti napada na ovlaštene osobe.

Članak 62.

O uzapćenju plovnog objekta sastavlja se zapisnik u skladu s člancima 76. i 77. ovoga Zakona.

Članak 63.

Sredstva prisile su: tjelesna snaga, sredstva za vezivanje, raspršivač s nadražujućom tvari i vatreno oružje.

Članak 64.

(1) Sredstva prisile mogu biti uporabljena radi zaštite života ljudi, svladavanja otpora, sprječavanja bijega, odbijanja napada i uklanjanja opasnosti, ako je vjerojatno da se to ne može postići upozorenjima i naredbama.

(2) Ovlaštena osoba nije dužna izreći upozorenje prije uporabe sredstava prisile, ako bi se time dovelo u pitanje izvršenje službene radnje.

(3) Uporaba sredstava prisile mora biti razmjerna pruženom otporu uz nanošenje najmanje štetnih posljedica po osobu protiv koje su ta sredstva uporabljena.

Članak 65.

(1) Ovlaštena osoba uvijek će uporabiti blaže sredstvo prisile, primjereno ozbiljnosti prijetnje kojim se može osigurati izvršenje službene radnje.

(2) Ovlaštena osoba dužna je prestati s uporabom sredstava prisile čim prestanu razlozi zbog kojih su sredstva prisile uporabljena.

Članak 66.

(1) Ovlaštena osoba dužna je pri uporabi sredstava prisile poštivati dostojanstvo osobe prema kojoj se sredstvo prisile uporabluje.

(2) Ovlaštena osoba bez odgode mora pružiti i organizirati prvu pomoć ozlijeđenoj osobi prema kojoj su sredstva prisile uporabljena.

Članak 67.

Ovlaštena osoba s posebnim obzirom postupa prema djeci, trudnicama, starim i nemoćnim osobama i osobama s invaliditetom.

Članak 68.

(1) Ovlaštena osoba može uporabiti tjelesnu snagu kao sredstvo prisile, ako na drugi način ne može provesti službenu radnju radi odbijanja napada, sprječavanja izvršenja ili pokušaja izvršenja prekršaja ili kaznenog djela, radi sprječavanja otpora ili bijega osobe, sudionika u postupku te radi sprječavanja uništenja tragova koji mogu poslužiti kao dokaz.

(2) Uporabom tjelesne snage smatra se primjena zahvata borilačkih vještina ili njima sličnih postupaka na tijelu druge osobe kojima se postiže odbijanje napada ili svladavanje otpora osobe koja pruža otpor ili onemogućuje izvršenje službene radnje uz nanošenje najmanje štetnih posljedica za osobu prema kojoj se postupa.

(3) Ovlaštena osoba dužna je prestati s primjenom tjelesne snage kada prestane napad ili otpor.

Članak 69.

(1) Kada su ispunjeni uvjeti za uporabu tjelesne snage radi svladavanja aktivnog otpora, ovlaštena osoba može uporabiti i raspršivač s nadražujućom tvari ako prosudi da bi se uporabom toga sredstva postigla svrha uz manje štetnih posljedica.

(2) Ovlaštena osoba neće uporabiti raspršivač s nadražujućom tvari prema osobi koja pruža pasivni otpor.

Članak 70.

(1) Uporaba sredstava za vezivanje je ograničavanje pokretljivosti tijela vezivanjem ruku na leđa propisanim sredstvima za vezivanje osobe koja tijekom provedbe službene radnje pruža otpor, pokušava napasti, pobjeći ili se samoozljuditi odnosno ozlijediti drugu osobu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ovlaštena osoba radi sprječavanja napada ili samoozljeđivanja može osobu vezati i drugim prikladnim sredstvima (remeni, konopac i sl.) kojima se mogu vezati i noge.

(3) Ovlaštena osoba uporabiti će sredstva iz stavaka 1. i 2. ovoga članka tako da sredstvo za vezivanje neće nanijeti nepotrebne tjelesne ozljede vezanoj osobi.

(4) U pravilu se jednim sredstvom za vezivanje veže samo jedna osoba, a iznimno se istim sredstvom mogu vezati dvije osobe istoga spola.

Članak 71.

Ovlaštena osoba pri obavljanju poslova Obalne straže može nositi vatreno oružje i streljivo.

Članak 72.

- (1) Ovlaštena osoba može uporabiti vatreno oružje prema osobama:
  1. u nužnoj obrani
  2. u krajnjoj nuždi, ako bez uporabe vatrenog oružja ne može ukloniti istodobnu ili izravno predstojeću neskrivljenu opasnost za vlastiti ili život druge osobe, koja se na drugi način nije mogla ukloniti
  3. u zaštiti sebe ili druge osobe od izravno prijeteće smrtne opasnosti ili ozbiljne ozljede
  4. radi sprječavanja oružanog napada na pomorski objekt koji štiti.
- (2) Ovlaštenoj osobi dopuštena je uporaba vatrenog oružja prema osobama ako primjena drugih sredstava prisile nije učinkovita i ne jamči uspjeh.
- (3) Prije uporabe vatrenog oružja ovlaštena osoba će uputiti usmeno upozorenje „Stoj, Obalna straža“, a nakon toga drugo upozorenje „Stoj, pucat ću!“. Nakon upućenih upozorenja ovlaštena osoba ispalit će upozoravajući hitac u zrak ako se time ne stvara opasnost za sigurnost ljudi i imovine.
- (4) Upozorenje iz stavka 3. ovoga članka neće se upućivati ako je ugrožen život ovlaštene osobe ili život drugih osoba zbog vjerojatnog napada ili bi se dovelo u pitanje izvršenje radnje.
- (5) Uporaba vatrenog oružja nije dopuštena kada dovodi u opasnost život drugih osoba, osim ako je uporaba vatrenog oružja jedino sredstvo za obranu od izravnoga napada ili opasnosti.

Članak 73.

- (1) Kada su sredstva prisile uporabljena u skladu s odredbama ovoga Zakona, isključena je odgovornost ovlaštene osobe koja ih je uporabila.
- (2) Ovlaštenoj osobi koja uporabi vatreno oružje osigurat će se odgovarajuća psihosocijalna pomoć.

Članak 74.

- (1) Ovlaštena osoba koja je uporabila sredstvo prisile, kao i zapovjednik broda Obalne straže koji je zapovjedio uporabu sredstava prisile dužna je o tome izvijestiti nadležnu službu dežurstva Obalne straže i podnijeti pisano izvješće nadređenom zapovjedniku.
- (2) Pisano izvješće o uporabi sredstava prisile mora sadržavati: vrijeme i mjesto uporabe, ime, prezime i osobne podatke osobe protiv koje je pojedino sredstvo prisile uporabljeno, vrstu uporabljenog sredstva prisile, opće i posebne uvjete pod kojima je sredstvo prisile uporabljeno, eventualno nastale posljedice te ime i prezime ovlaštene osobe koja je sredstva prisile uporabila ili zapovjedila njihovu uporabu.

Članak 75.

(1) Zapovjednik broda Obalne straže obvezan je o svakoj primjeni sredstava prisile izvijestiti zapovjednika Obalne straže.

(2) O primjeni sredstava prisile vodi se evidencija u skladu s člankom 78. ovoga Zakona.

GLAVA III.

ZAPISNICI, OBRASCI, POTVRDE I EVIDENCIJE

Članak 76.

(1) Obalna straža izrađuje zapisnike, obrasce i potvrde u skladu sa zakonima kojima se uređuje opći upravni postupak i prekršajni postupak.

(2) Izgled, oblik i sadržaj obrazaca za evidentiranje službenih radnji ovlaštenih osoba te upute o načinu njihova vođenja određuje zapovjednik Obalne straže.

(3) Zapisnici, obrasci, potvrde i evidencije za provedbu ovlasti inspeksijskoga nadzora iz članka 31. stavka 2. ovoga Zakona mogu biti propisane i drugim zakonom.

Članak 77.

(1) Zapisnici iz članaka 43., 45. i 62. ovoga Zakona sastavljaju se odmah na mjestu izvršenja nadzora.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zapisnik iz članka 62. ovoga Zakona može se sastaviti i u luci, ako se na mjestu zaustavljanja zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta nije mogao sastaviti.

Članak 78.

(1) Obalna straža vodi evidencije o osobnim te drugim podacima i obavijestima koje prikuplja u vezi s obavljanjem poslova iz svoje nadležnosti u skladu s propisima.

(2) Osobni podaci pohranjeni u evidencije mogu se koristiti jedino u svrhu zbog koje je evidencija ustrojena, a u drugu svrhu jedino ako je to propisano zakonom.

DIO ŠESTI**PRAVA OVLAŠTENIH OSOBA****Članak 79.**

(1) Ovlaštena osoba upućena na rad u drugo javnopravno tijelo ili pravnu osobu, radi osposobljavanja za primjenu ovoga Zakona, zadržava dodatke na plaću koje je ostvarivala na dužnosti s koje je upućena na osposobljavanje.

(2) Ovlaštenu osobu može se uputiti na obuku i usavršavanje u drugo državno tijelo ili pravnu osobu u Republici Hrvatskoj ili inozemstvo, u skladu s potrebama Obalne straže i ministarstva nadležnoga za obranu.

(3) Prava i obveze ovlaštene osobe i ministarstva nadležnoga za obranu uređuju se ugovorom.

DIO SEDMI**FINANCIRANJE****Članak 80.**

Sredstva za financiranje Obalne straže osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i to za:

1. prenamjenu dodatnim opremanjem i modernizacijom brodova i zrakoplova Hrvatske vojske
2. nabavu, gradnju i opremanje namjenskih plovila i letjelica za potrebe Obalne straže
3. operativne troškove brodova, zrakoplova i osoblja Obalne straže
4. sredstva za obuku i izobrazbu ovlaštenih osoba.

DIO OSMI**PREKRŠAJI****Članak 81.**

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne postupi po naredbi ovlaštene osobe (članak 52. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba.

Članak 82.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. odbije predati osobnu iskaznicu, putnu ispravu ili drugu javnu ispravu s fotografijom na temelju kojih se može provjeriti istovjetnost osobe (članak 42. stavak 2.)
2. ne postupi po upozorenju ovlaštene osobe (članak 51. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba obrtnik i fizička osoba.

DIO DEVETI**PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 83.**

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ministar će donijeti:

- Pravilnik o zastavi Obalne straže, službenom znaku, službenoj iskaznici i službenim odorama pripadnika Obalne straže (članak 3.)
- Pravilnik o unutarnjem redu Obalne straže (članak 7.)
- Pravilnik o načinu stjecanja statusa ovlaštene osobe Obalne straže (članak 10.)
- Odluku o zrakoplovima, helikopterima i drugim sredstvima koja se koriste za provedbu poslova i zadaća Obalne straže (članak 8.).

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi:

- Pravilnik o zastavi Obalne straže, službenom znaku, službenoj iskaznici i službenim odorama pripadnika Obalne straže (Narodne novine, broj 56/09)
- Pravilnik o unutarnjem redu Obalne straže
- Pravilnik o načinu stjecanja statusa ovlaštene osobe Obalne straže (Narodne novine, broj 98/15)
- Odluka o brodovima, zrakoplovima i drugim sredstvima koja ulaze u sastav Obalne straže (klase: 023-03/08-03/1, urbroja: 512-01-08-558, od 14. listopada 2008.).

(3) U roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ministarstvo nadležno za pomorstvo uskladit će provedbene propise iz Pomorskoga zakonika (Narodne novine, br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15 i 17/19) koji se odnose na provedbu nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru, s odredbama ovoga Zakona.

Članak 84.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o Obalnoj straži Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 109/07).

- (2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:
1. Uredba o organizaciji i načinu rada Središnje koordinacije, Stručnog tijela i područnih jedinica koordinacije tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru (Narodne novine, broj 77/08)
  2. Uredba o standardima koje moraju zadovoljavati plovila Obalne straže i plovila koja sudjeluju u provedbi planova područnih jedinica koordinacije (Narodne novine, broj 77/08)
  3. Pravilnik o međusobnoj suradnji nadležnih ministarstava i suradnji s međunarodnim institucijama (Narodne novine, broj 153/09)
  4. Pravilnik o primjeni mjera i sredstava prisile, zaustavljanju i pregledu sumnjivog plovila, uzapćenju plovila, privremenom zadržavanju osoba, službenim evidencijama i drugim radnjama potrebnima za pokretanje postupka protiv prekršitelja propisa (Narodne novine, broj 153/09)
  5. Pravilnik o načinu suradnje i razmjene informacija Obalne straže Republike Hrvatske i drugih tijela nadležnih za sigurnost plovidbe te ovlastima i postupku nadzora nad provedbom propisa o sigurnosti plovidbe (Narodne novine, broj 72/16)
  6. Pravilnik o načinu suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i tijela nadležnih za traganje i spašavanje na moru te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje (Narodne novine, broj 107/09).
  7. Pravilnik o načinu suradnje ovlaštenih osoba Obalne straže i Državne uprave za zaštitu i spašavanje te način razmjene informacija potrebnih za njihovo učinkovito i usklađeno djelovanje (Narodne novine, broj 40/09)
  8. Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor iznenadnog onečišćenja na moru (Narodne novine, broj 153/09)
  9. Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, nafte i prirodnog plina (Narodne novine, broj 40/09)
  10. Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za nadzor znanstvenih istraživanja na moru (Narodne novine, broj 69/09).
  11. Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za zaštitu kulturnih dobara na moru, morskom dnu i podmorju (Narodne novine, broj 56/09)
  12. Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za zaštitu okoliša (Narodne novine, broj 105/09)
  13. Pravilnik o suradnji Obalne straže s tijelima nadležnima za morsko ribarstvo (Narodne novine, broj 31/11).

Članak 85.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Hrvatska vojska uz temeljnu misiju i zadaću zaštite suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske, obrane Republike Hrvatske i saveznika, misije sudjelovanja u operacijama odgovora na krize u inozemstvu, sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja, pruža potporu civilnim institucijama u zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske na moru, gašenju požara otvorenog prostora, u poplavama, traganju i spašavanju na kopnu i moru, medicinskom prevoženju, kao i u drugim situacijama, na način primjeren vrsti i razini ugroze i okolnostima u kojima se aktivnosti provode.

Korištenje sposobnosti Hrvatske vojske u potpori civilnim institucijama i djelovanje u sinergiji s drugim tijelima potvrđuje se kao potrebna, visoko vrijedna i društveno poželjna zadaća te kao jedan od racionalnih i učinkovitih oblika korištenja državnih resursa u slučajevima prirodnih nesreća, epidemija, narušavanja energetske i kibernetičke sigurnosti, ugrožavanja prirodnog okoliša, tehnoloških katastrofa, ali i drugih brzorastućih kriza, uporabe oružja masovnog uništenja i hibridnih prijetnji.

Zato Hrvatska vojska razvija i određene sposobnosti za potporu civilnim strukturama koje će u najvećoj mogućoj mjeri biti komplementarne konvencionalnim vojnim sposobnostima te za koje analize pokazuju opravdanost da ih je optimalno organizirati unutar vojne organizacije.

Pomorske snage nositelj su provedbe operacija u zaštiti teritorija, suvereniteta i interesa Republike Hrvatske na moru. Svojim teritorijalnim rasporedom, organizacijom, borbenim i neborbenim sustavima razvijat će i održavati sposobnosti za integraciju drugih sastavnica Hrvatske vojske i savezničkih snaga u operacijama.

Za djelovanja u pomorskom i priobalnom operativnom okružju naglasak je na razvoju i održavanju sposobnosti osiguranja slobode plovidbe i kretanja, provedbe združenog manevra i združenih vatri, mornaričko-desantnog djelovanja, morskog i protumorskog djelovanja te nadzora mora.

Hrvatska ratna mornarica formirala je satniju mornaričkog pješništva kao jezgru razvoja sposobnosti borbe u priobalnom području.

Opremanje Obalne straže Republike Hrvatske obavlja se izgradnjom i uvođenjem u operativnu uporabu obalnoga ophodnog broda.

Za zadaće nadzora mora i izgradnju operativne situacijske slike unaprijedit će se postojeće mornaričke sposobnosti i jačati mehanizmi koordinacije i razmjene podataka s ostalim državnim tijelima nadležnim za sigurnost pomorske plovidbe.

Posebna pažnja posvećuje se sustavima za nadzor podvodne situacije i uklanjanja podvodnih prijetnji te sigurnosti pomorske plovidbe i pristupa lukama.

Republika Hrvatska je suverena srednjoeuropska, podunavska, jadranska i sredozemna država koja samostalno oblikuje strategije i politike s namjerom

ostvarivanja nacionalnih interesa i ciljeva, gospodarskog, političkog i društvenog razvoja, sigurnosti građana, zaštite nacionalnog identiteta te temeljnih vrednota određenih Ustavom.

More, podmorje i morsko dno posebno su važni za gospodarski razvoj Republike Hrvatske, stoga se pozornost usmjerava na održivo gospodarenje i zaštitu bogatstava koja se nalaze u morskim područjima nad kojima Republika Hrvatska ima suverenitet, suverena prava i jurisdikciju.

S obzirom na geomorfološke značajke Jadrana kao poluzatvorenoga morskog bazena, Republika Hrvatska samostalno i u suradnji s drugim državama štiti Jadransko more i razvija mehanizme predviđanja i opreza pri korištenju i zaštiti od ekoloških i sigurnosnih posljedica.

Nakon dvanaest godina od donošenja Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 109/07) i njegove primjene postoji potreba za donošenjem novoga Zakona radi daljnjega razvoja Obalne straže Republike Hrvatske.

U skladu sa Zakonom o Obalnoj straži Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 109/07) i donesenim planovima, Stručno tijelo Središnje Koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru i područne jedinice koordinacije postigle su racionalizaciju u korištenju sredstava, jedinstveno planiranje, upravljanje i usklađenost zajedničkih akcija na moru, učinkovitije raspolaganje ljudskim i materijalnim resursima, bolju informatičku umreženost te brži prijenos informacija i izvješćivanja, učinkovitije i brže obavljanje operativnih i inspeksijskih poslova na moru te aktivniju suradnju u obavljanju zajedničkih poslova i zadaća nadzora i zaštite i provedbu jurisdikcije na moru s drugim tijelima i organizacijama.

Područje nadležnosti tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru prostire se na području akvatorija unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske, dok je stupanjem na snagu Odluke o proširenju jurisdikcije Republike Hrvatske na Jadranskom moru odnosno proglašenjem zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa taj prostor dodatno povećan.

Zajedničkim aktivnostima tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru, primjenjujući načela ekonomičnosti i učinkovitosti, u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske, u okviru ovlasti, štiti se suverenitet u unutarnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru Republike Hrvatske, u zračnom prostoru iznad njih te na dnu i podzemlju tih morskih prostora, a u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu i epikontinentalnom pojasu suverena prava i jurisdikcija Republike Hrvatske.

U okviru postavljenog cilja provode se aktivnosti nadzora i provedba propisa nad plovidbom brodova u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu; obavljaju inspeksijski nadzori iz djelokruga rada tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru; nadzor znanstvenih, tehnoloških i arheoloških istraživanja te nadzor zaštite, iskorištavanja, očuvanja i gospodarenja živog i neživog prirodnog bogatstva u moru i podmorju; zaštita suverenih prava i jurisdikcije Republike Hrvatske u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu: poslovi carinskih postupanja, nadzora i kontrole

putnika, plovila i robe u međunarodnom prometu, nadzor korištenja prava neškodljivog prolaska teritorijalnim morem, provedba propisa o popravci i opremanju stranih ratnih brodova na teritoriju Republike Hrvatske, sprječavanje počinjenja kaznenih djela i prekršaja, otkrivanje i pokretanje postupka pred nadležnim tijelom zbog počinjenih kaznenih djela i prekršaja te postupanje po zahtjevima pravosudnih tijela povodom tako pokrenutih postupaka, izvršenje prava progona broda i nadzor obavljanja podvodnih aktivnosti.

Primjenjujući međunarodno pomorsko pravo i zakone Republike Hrvatske na moru, provode se kontrole na moru, propisane mjere, radnje i postupci za suzbijanje i sprječavanje terorizma, organiziranog međunarodnog kriminala te širenja oružja za masovno uništenje.

Težište je stavljeno na suzbijanje i sprječavanje trgovine ljudima i opijatima te na sprječavanje nelegalnih migracija preko mora.

Tijela nadležna za suzbijanje piratstva i drugih oblika korištenja mora u nemiroljubive svrhe svoja djelovanja provode preventivno. Tako se sprječavanje piratstva i korištenja mora u nemiroljubive svrhe ostvaruje nazočnošću brodova i zrakoplova u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu. U okviru postavljenog specifičnog cilja provode se aktivnosti suzbijanje i sprječavanje piratstva, suzbijanje i sprječavanje korištenja mora u nemiroljubive svrhe.

Provodi se nadzor sigurnosti plovidbe i zaštite mora u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu, kao i praćenje sustava obveznog javljanja i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe te obavljanje drugih poslova sigurnosti plovidbe, u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske.

Tijekom zajedničkih aktivnosti na moru nastoji se uskladiti zajedničko djelovanje i aktiviranje nadležnih tijela odgovornih za traganje i spašavanje na moru prema Nacionalnom planu traganja i spašavanja ljudskih života na moru te zajedničkom djelovanju nadležnih tijela u slučajevima većih nesreća i katastrofa.

U okviru postavljenog cilja provode se aktivnosti koje se odnose na traganje i spašavanje ljudskih života i imovine na moru i zaštita i spašavanje u slučaju većih nesreća i katastrofa.

Zaštita i očuvanje morskog okoliša, prirode i kulturne baštine na moru, morskom dnu i podmorju, u okviru zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru, provodi se kroz aktivnosti koje obuhvaćaju upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom propisa Republike Hrvatske, utvrđivanjem i praćenjem stanja podmorskih kulturnih dobara, podmorja, biološke i krajobrazne raznolikosti, te stanja zaštićenih divljih svojti. U okviru postavljenog cilja provode se aktivnosti postupanja kod iznenadnog onečišćenja mora, nadzor nad istraživanjem, iskorištavanjem, očuvanjem i gospodarenjem prirodnim bogatstvima u moru i podmorju, nadzor balastnih voda i drugih izvora onečišćenja mora s brodova, obavljanje poslova i nadzor provedbe propisa iz područja zaštite prirode i kulturnih dobara, obavljanje poslova i nadzor provedbe propisa iz područja zaštite okoliša na moru, morskom dnu i podmorju i

nadzor provedbe propisa iz područja zaštite voda, zaštita priobalnog mora od onečišćenja s kopna i otoka.

U unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu osigurano je gospodarenje obnovljivim biološkim bogatstvima mora stalnim nadzorom ribolova i uzgoja ribe, kao i drugih morskih organizama, u skladu s međunarodnim pravom i propisima Republike Hrvatske. Navedena aktivnost provodi se obavljanjem nadzora ovlaštenika u gospodarskom, malom, športskom i rekreacijskom ribolovu, nadzorom nad ribolovom, prometom te uzgojem ribe i drugih morskih organizama te nadzoromorskog ribarstva u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu. U okviru postavljenog cilja provode se aktivnosti nadzora ovlaštenika u gospodarskom, malom, športskom i rekreacijskom ribolovu, nadzor nad ribolovom, prometom te uzgojem ribe i drugih morskih organizama i nadzororskog ribarstva u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu.

Tijekom 2018. godine u zajedničkim akcijama na moru provedeno je 812 nadzora sigurnosti plovidbe brodova, jahti i brodica, 82 nadzora osposobljenosti za brodove, brodice i jahte, 240 nadzora isprava plovila, 87 nadzora tehničkog pregleda plovila, 60 nadzora označenosti brodica, 36 nadzora podvodnih aktivnosti, 99 nadzora vinjeta, 75 nadzora glisiranja te 36 nadzora iz ostalih poslova iz nadležnosti tijela.

Provedene su 104 provjere zastave pripadnosti na plovilima, 13 nadzora kretanja i boravka stranaca te je obavljeno 488 ostalih nadzora iz nadležnosti ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Po osnovi carinskog postupanja, obavljena su 83 nadzora i kontrola putnika, plovila i robe u pomorskom prometu, 80 nadzora u skladu sa Zakonom o trgovini i Zakonu o sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti, 128 nadzora u skladu sa Zakonom o trošarinama, 39 nadzora naplate boravišne pristojbe za nautičare te 110 nadzora iz ostalih poslova iz nadležnosti ministarstva nadležnog za financije.

U pogledu nadzoraorskog ribarstva provedeni su nadzori protuzakonitog ribolova i propisnog označavanja ronitelja, nadzori sakupljanja školjkaša, 232 nadzora gospodarskog ribolova, 201 nadzor športskog/rekreacijskog/malog ribolova, 21 nadzor ribolovnih alata, sedam nadzora iz područja spužvi i koralja te deset nadzora iz ostalih poslova ministarstva nadležnoga za morsko ribarstvo.

Provedena su 82 nadzora iz područja ministarstva nadležnoga za kulturu, nadzor iz područja ministarstva nadležnoga za zaštitu okoliša, 24 nadzora iz područja ministarstva nadležnoga za gospodarstvo te 63 inspekcijskih nadzora iz područja ministarstva nadležnoga za turizam.

U pogledu nadzora iz područja nadzora i zaštite suverenih prava te provedbe jurisdikcije Republike Hrvatske u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu nadzora provedbe propisa o plovidbi stranih ratnih, javnih, ribarskih i znanstvenoistraživačkih brodova i ostalih poslova iz nadležnosti Obalne straže Republike Hrvatske, obavljeno je 50 nadzora. Brodovima Obalne straže Republike Hrvatske i putem stalne službe operativnog dežurstva Obalne straže Republike Hrvatske provedeno je praćenje 17 stranih ratnih brodova u dolasku i odlasku, evidentirano je pet stranih ratnih brodova koji su nenajavljeno ušli u teritorijalno more i upućeno na postupanje prema

ministarstvu nadležnom za vanjske poslove. Brodovima, kao i putem službe dežurstva Obalne straže Republike Hrvatske provedeno je 12 nadzora plovidbe stranih trajekata, javnih brodova, putničkih brodova i znanstveno istraživačkih aktivnosti s odobrenjima za provedbu posebnih aktivnosti.

Tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru tijekom 2018. godine provela su 410 zajedničkih akcija, ostvarila 2847 radna dana djelatnika, izvršila 404 plovidbe brodovima, odradila 2091 moto sati rada, izvršila 52 leta s 82,7 sati naleta, nadzirala 3666 plovila/subjekta, donijela 21 upravnu mjeru, podnijela osam optužnih prijedloga, izdala 239 prekršajnih naloga, izdala 83 obvezna prekršajna naloga, naplatila 106 kazni na mjestu izvršenja prekršaja, izrekla 23 upozorenja, oduzela 120 metara ribarskih mreža te 14 vrša. Tijekom 2018. godine prosječno su, u zajedničkim akcijama bila angažirana 34 plovila mjesečno, najveći broj angažiranja plovila zabilježen je tijekom srpnja i kolovoza.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Primarna zadaća Obalne straže Republike Hrvatske je nadzor i zaštita suverenih prava i interesa te provedba jurisdikcije Republike Hrvatske u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu i otvorenom moru, a u teritorijalnom moru i unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske Obalna straža Republike Hrvatske pruža potporu tijelima državne uprave i drugim državnim tijelima u nadzoru i zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Republika Hrvatska se u zaštiti nacionalnih interesa na moru, a ponajprije u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu opredijelila za model obalne straže u okviru Hrvatske ratne mornarice.

Obalna straža Republike Hrvatske organizacijski se oslanja na raspoložive kapacitete Hrvatske ratne mornarice. Uglavnom se to odnosi na iskoristivost ljudskog potencijala, obučnih kapaciteta te potpunu logističku potporu provedbi svih aktivnosti.

Predloženi Zakon propisuje ovlasti ovlaštenih osoba Obalne straže Republike Hrvatske koje mogu provesti nadzor plovila u skladu s posebnim ovlastima. Ostala državna tijela, primjerice Carinska uprava i policija, imaju definirane poslove i izrijeком propisane ovlasti, kao i uvjete za primjenu ovlasti ovlaštenih osoba.

Ovaj Zakon uređuje određena postupanja što se tiče zaštite interesa Republike Hrvatske na moru koja se odnose na nadzor morskog ribarstva, nadzor sigurnosti plovidbe, zaštitu morskog okoliša, zaštitu prirode i kulturne baštine.

Kao što je propisano Zakonom o Obalnoj straži Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 109/07) i predloženim Zakonom Središnja koordinacija za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru prati i raščlanjuje stanje sigurnosti i zaštite morskog prostora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske, daje smjernice za izradu planova nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru te predlaže mjere za unaprjeđenje stanja sigurnosti i zaštite morskog prostora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske.

Cilj ovoga Zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske je reguliranje svih pitanja vezanih za funkcioniranje Obalne straže Republike Hrvatske odnosno određivanje uloge Obalne straže Republike Hrvatske u nadzoru i zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske na moru te definiranje poslova Obalne straže Republike Hrvatske i ovlasti ovlaštenih osoba Obalne straže Republike Hrvatske.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1. Definira se Obalna straža Republike Hrvatske kao subjekt u nadzoru i zaštiti prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Ovim se Zakonom uređuju poslovi, organizacija i nadležnost Obalne straže Republike Hrvatske, kategorije i ovlasti ovlaštenih osoba Obalne straže Republike Hrvatske s namjerom učinkovitoga nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Odredbama ovoga Zakona ne ograničavaju se djelatnosti, ovlasti i odgovornosti drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 2. Određeno je pojmovno značenje pojedinih izraza koji se koriste u ovom Zakonu.

Uz članak 3. Propisana su obilježja Obalne straže Republike Hrvatske i ovlaštenih osoba Obalne straže Republike Hrvatske. Obalna straža Republike Hrvatske ima zastavu i službeni znak koji se ističe na brodovima i brodicama, zrakoplovima, vozilima i objektima Obalne straže Republike Hrvatske. Ovlaštena osoba prilikom obavljanja službenih zadaća nosi odoru i iskaznicu i ovlaštena je nositi oružje i streljivo. Službena odora Obalne straže Republike Hrvatske istovjetna je službenoj odori pripadnika Hrvatske ratne mornarice čiji je izgled propisan pravilnikom kojim se uređuju vojne odore. Izgled zastave i službenog znaka Obalne straže Republike Hrvatske te službene iskaznice ovlaštene osobe Obalne straže Republike Hrvatske propisuje ministar obrane pravilnikom.

Uz članak 4. Propisuje da su poslovi Obalne straže Republike Hrvatske poslovi određeni ovim Zakonom i drugim propisima.

Uz članak 5. Taksativno su navedeni poslovi Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članak 6. Propisuje se način angažiranja snaga Hrvatske ratne mornarice i drugih ljudskih i materijalnih potencijala u pružanju potpore pri izvršenju pojedinih zadaća Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članak 7. Određuje se način donošenja ustroja Obalne straže Republike Hrvatske te reguliranje organizacije i drugih pitanja vezanih za rad Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članak 8. Navode se sredstva Obalne straže Republike Hrvatske te način određivanja drugih sredstava Hrvatske vojske koja se mogu koristiti za obavljanje poslova Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članak 9. Propisuje način imenovanja i razrješenja zapovjednika Obalne straže Republike Hrvatske, nadležnosti zapovjedništva Obalne straže Republike Hrvatske i sastav Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članak 10. Određuje kategorije ovlaštenih osoba Obalne straže Republike Hrvatske. Dužnost ovlaštene osobe može obnašati jedino osoba koja je na temelju odgovarajuće izobrazbe i obuke te rasporeda na ustrojbeno mjesto stekla status ovlaštene osobe. Kategorije ovlaštenih osoba su ovlaštena osoba prve kategorije i ovlaštena osoba druge kategorije. Način stjecanja statusa za pojedine kategorije ovlaštenih osoba propisuje ministar posebnim propisom.

Uz članak 11. Definiira pojam i sastav Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Središnja koordinacija za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru je međuresorno tijelo nadležno za usklađivanje i koordiniranje rada tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 12. Određuje sjedište i način održavanja sjednica Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Sjedište Središnje koordinacije je u ministarstvu čiji je predstavnik predsjedavajući, a administrativne poslove u pripremi, organizaciji i realizaciji sjednica Središnje koordinacije obavljaju djelatnici toga ministarstva. Sjednice Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru saziva predsjedavajući Središnje koordinacije. Sjednice Središnje koordinacije održavaju se dva puta godišnje, a po potrebi i češće te Središnja koordinacija donosi Poslovnik o svojem radu.

Uz članak 13. Taksativno se navode poslovi Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 14. Definiira pojam i sastav Stručnog tijela Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Predstavnike tijela i njihove zamjenike imenuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog čelnika tijela iz redova državnih službenika, a predstavnika ministarstva nadležnoga za obranu i iz redova viših časnika Hrvatske vojske, na rok od tri godine. Predsjedavajući Stručnog tijela je zapovjednik Obalne straže Republike Hrvatske, a u njegovoj odsutnosti mijenja ga predstavnik onoga ministarstva koje predsjedava Središnjom koordinacijom. Predstavnici tijela ili njihovi zamjenici obvezni su sudjelovati na sjednicama Stručnog tijela.

Uz članak 15. Taksativno se navode poslovi Stručnog tijela.

Uz članak 16. Propisuje da tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru izrađuju i provode posebne planove zaštite i nadzora prava i interesa Republike Hrvatske iz područja svoje nadležnosti o čemu kvartalno izvješćuju Središnju koordinaciju putem Stručnog tijela.

Uz članak 17. Propisuje način rada Stručnog tijela. Predsjedavajući Stručnog tijela upravlja radom Stručnog tijela. Stručno tijelo donosi odluke većinom glasova nazočnih članova na sjednicama Stručnog tijela pri čemu se odluka iz nadležnosti

određenoga ministarstva ne može donijeti bez suglasnosti predstavnika toga ministarstva. Sjednice Stručnog tijela održavaju se u pravilu jedanput mjesečno. Predstavnici ministarstva nadležnoga za obranu, ministarstva nadležnoga za pomorstvo i ministarstva nadležnoga za unutarnje poslove u Stručnom tijelu rade puno radno vrijeme. Iznimno, angažiranje drugih članova Stručnog tijela ne može biti dulje od 40 sati mjesečno. Stručno tijelo izrađuje Poslovnik o radu koji odobrava Središnja koordinacija. Administrativne poslove za Stručno tijelo obavlja Zapovjedništvo Obalne straže Republike Hrvatske. Uvjete za rad Stručnog tijela osigurava Hrvatska ratna mornarica. Dnevnice i naknade drugih materijalnih troškova članova Stručnog tijela osigurava ministarstvo odnosno drugo tijelo čiji je predstavnik član Stručnog tijela.

Uz članak 18. Navodi područne jedinice koordinacije koje planiraju i provode nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru, kao i njihov sastav. Predstavnike imenuju čelnici tijela na rok od tri godine. Područnim jedinicama koordinacije predsjedava lučki kapetan nadležne lučke kapetanije. Na poziv predsjedavajućega u rad područne jedinice mogu biti uključeni i drugi predstavnici tijela javna vlasti. Predstavnici tijela ili njihovi zamjenici obvezni su sudjelovati na sjednicama područnih jedinica koordinacije. Dnevnice i naknade drugih materijalnih troškova članova područnih jedinica koordinacije osigurava ministarstvo odnosno drugo tijelo čiji je predstavnik član područne jedinice.

Uz članak 19. Taksativno navodi poslove područnih jedinica koordinacije.

Uz članak 20. Propisuje način rada područnih jedinica koordinacije. Sjednice područnih jedinica koordinacije održavaju se u pravilu jedanput mjesečno. Područne jedinice koordinacije donose svoje odluke većinom glasova nazočnih članova na sjednicama područne jedinice koordinacije pri čemu se odluka iz nadležnosti određenog tijela ne može donijeti bez suglasnosti predstavnika toga tijela. Predsjedavajući područne jedinice koordinacije utvrđuje obveze članova područnih jedinica koordinacije. Područne jedinice koordinacije izrađuju Poslovnik o radu koji odobrava Središnja koordinacija. Uvjete za rad područnih jedinica koordinacije osigurava ministarstvo nadležno za pomorstvo.

Uz članak 21. Propisuje obvezu suradnje i razmjene informacija između Obalne straže Republike Hrvatske i drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 22. Propisuje način suradnje Obalne straže Republike Hrvatske i drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Na brod, brodicu ili u zrakoplov Obalne straže Republike Hrvatske mogu se ukrcati predstavnici tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru radi provedbe zajedničkih aktivnosti i obavljanja poslova iz njihove nadležnosti. Tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru mogu ukrcati predstavnike Obalne straže Republike Hrvatske na svoje brodove i brodice te zrakoplove radi obavljanja poslova Obalne straže Republike Hrvatske i provedbe stručnog usavršavanja ovlaštenih osoba. Aktivnosti se provode na temelju planova zajedničkih aktivnosti tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 23. Propisuje da na zahtjev tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru zapovjednik Obalne straže Republike Hrvatske može odobriti angažiranje osoblja i sredstava Obalne straže Republike Hrvatske. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku, a u slučaju potrebe hitne intervencije usmeno, uz obvezu naknadne dostave pisanog zahtjeva.

Uz članak 24. Propisuje se da Obalna straža Republike Hrvatske surađuje i s drugim državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, organizacijama i gospodarskim subjektima u poduzimanju mjera radi obavljanja poslova Obalne straže Republike Hrvatske. Ministarstvo nadležno za obranu može s tijelima sklopiti sporazum o suradnji.

Uz članak 25. Propisuje se da u obavljanju poslova Obalna straža Republike Hrvatske može, putem nadležnih ministarstava surađivati i s tijelima međunarodnih organizacija u skladu s propisima i sklopljenim međunarodnim ugovorima.

Uz članak 26. Propisuje se da se suradnja Obalne straže Republike Hrvatske i drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru može se odvijati i u području izobrazbe i stručnog usavršavanja.

Uz članak 27. Određuje pripadnika Obalne straže Republike Hrvatske kao člana Stožera službe za traganje i spašavanje na moru te člana Stožera za provedbu Plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora.

Uz članak 28. Propisuje način osiguranja sredstava i njihovo snošenje od strane tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 29. Propisuje obvezu i način razmjene operativno zanimljivih informacije između svih subjekata uključenih u nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Obalna straža Republike Hrvatske, ministarstvo nadležno za poslove pomorstva, ministarstvo nadležno za poslove financija, kao i druga tijela nadležna za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru, dužna su razmjenjivati operativno zanimljive informacije. Razmjena informacija provodi se na temelju standardnih operativnih postupaka Središnje koordinacije.

Uz članak 30. Navodi ovlasti ovlaštenih osoba Obalne straže Republike Hrvatske. Prilikom obavljanja poslova Obalne straže Republike Hrvatske ovlaštena osoba ima ovlasti propisane ovim zakonom i drugim propisima. Prilikom primjene ovlasti, ovlaštena osoba dužna je poštivati dostojanstvo, ugled i čast svake osobe, kao i druga temeljna prava i slobode čovjeka. Ovlaštena osoba s posebnim obzirom postupa prema djeci, starim i nemoćnim osobama, trudnicama, osobama s invaliditetom i prema žrtvi kaznenog djela i prekršaja. Prema osobi s imunitetom, ovlaštena osoba postupa u skladu s propisima i sklopljenim međunarodnim ugovorima.

Uz članak 31. Taksativno navodi ovlasti ovlaštenih osoba Obalne straže Republike Hrvatske. Ovlasti ovlaštenih osoba su: provjera zastave plovnog objekta, zaustavljanje plovnog objekta, pregled isprava plovnog objekta i provjera istovjetnosti osoba, pregled plovnog objekta, tereta i opreme, pregled osoba, privremeno

ograničenje slobode kretanja, privremeno oduzimanje predmeta, davanje upozorenja i naredbi, progon plovnog objekta, uzapćenje i sprovođenje plovnog objekta te uporaba sredstava prisile. Ovlašt obavljanja određenih inspekcijskih poslova u pojedinom upravnom području stječe se na temelju rješenja ministra nadležnoga za poslove pojedinoga upravnog područja u skladu s propisima kojima se utvrđuje inspekcijski nadzor u tom upravnom području i uz suradnju tijela državne uprave nadležnoga za to upravno područje.

Uz članak 32. Navodi ovlasti ovlaštenih osoba prve i druge kategorije. Ovlaštena osoba prve kategorije stječe ovlaštenje za obavljanje određenih poslova inspekcijskog nadzora u pojedinom upravnom području, u skladu s propisima kojima se uređuje inspekcijski nadzor u tom upravnom području. Ovlaštena osoba primjenjuje ovlasti po službenoj dužnosti ili po zapovijedi nadređene osobe koja može biti usmena ili pisana.

Uz članak 33. Ovlašćuje ovlaštene osobe prve kategorije na pokretanje prekršajnog postupka, naplaćivanje prekršajne kazne, izdavanje obveznoga prekršajnog naloga i podnošenje optužnog prijedloga. Za prekršaje propisane ovim Zakonom i prekršaje propisane drugim zakonima u nadležnosti Obalne straže Republike Hrvatske ovlaštena osoba prve kategorije ovlaštena je pokrenuti postupak pred nadležnim tijelom, pod uvjetima propisanim zakonom kojim se uređuje prekršajni postupak. Ovlaštena osoba prve kategorije, kao ovlaštenu tužitelj, može naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja, izdati obavezni prekršajni nalog i prekršajni nalog te podnijeti optužni prijedlog, pod uvjetima propisanim zakonom kojim se uređuje prekršajni postupak.

Uz članak 34. Propisuje posebne odredbe o pojedinim ovlastima ovlaštenih osoba kod provjere zastave plovnog objekta. Ako postoji osnovana sumnja da brod nema državnu pripadnost ili da je brod iako vije stranu zastavu ili odbija istaknuti svoju zastavu zapravo brod hrvatske državne pripadnosti, provjerom zastave utvrđuje se njegov identitet. Ovlaštena osoba pozvat će zapovjednika broda sredstvom veze ili na drugi način da priopći ime broda, IMO broj, luku pripadnosti, luku iz koje dolazi i pravac plovidbe. Ako zapovjednik broda udovolji zahtjevu i nema drugih utemeljenih razloga za zaustavljanje broda, pozvanom brodu dopušta se nesmetana plovidba. Radi provjere prava broda na vijanje zastave, na sumnjivi brod može se poslati tim za pregled. Provjera zastave broda obavlja se i prilikom provedbe inspekcijskog nadzora propisanog drugim zakonom. Odredbe ovoga članka ne odnose se na strane ratne i javne brodove koji uživaju imunitet.

Uz članak 35. Navodi, način i razloge za zaustavljanje broda ili drugoga plovnog objekta. Zaustavljanje broda ili drugoga plovnog objekta na otvorenom moru može se poduzeti ako postoji osnovana sumnja da se brod bavi piratstvom, trgovinom robljem, neovlaštenim emitiranjem, da je brod bez državne pripadnosti ili da je brod iako vije stranu zastavu ili odbija istaknuti svoju zastavu zapravo brod hrvatske državne pripadnosti. Zaustavljanje plovnog objekta može se poduzeti s namjerom provjere zastave plovnog objekta.

Uz članak 36. Propisuje način i razloge zaustavljanja broda ili drugoga plovnog objekta u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske. Zaustavljanje plovnog objekta u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu i

epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske poduzima se ako postoji osnovana sumnja da je brod ili plovni objekt povrijedio suverena prava koja Republika Hrvatska ima u tim pojasevima. Zaustavljanje broda ili plovnog objekta u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske može se poduzeti kada je to određeno drugim propisom u svrhu provedbe jurisdikcije znanstvenog istraživanja mora i zaštite i očuvanja morskog okoliša. Zaustavljanje broda ili plovnog objekta u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu Republike Hrvatske može se poduzeti i na temelju ovlaštenja za provedbu nadzora i kontrole Zajedničke ribarstvene politike Europske unije.

Uz članak 37. Propisuje način i razloge zaustavljanja broda u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru. Zaustavljanje broda u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske poduzima se ako postoji osnovana sumnja da je brod, njegova posada ili osobe na njemu počinio prekršaj ili kazneno djelo čije se posljedice protežu na Republiku Hrvatsku. Zaustavljanje se poduzima s namjerom privremenog zadržavanja osoba zatečenih u počinjenju prekršaja odnosno kaznenog djela i osiguranja dokaza radi predaje nadležnom tijelu na daljnje postupanje.

Uz članak 38. Propisuje se da se zaustavljanje broda u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske može poduzeti radi provedbe inspeksijskog nadzora u skladu s propisima kojima se uređuje to upravno područje.

Uz članak 39. Propisuje se da se zaustavljanje plovnog objekta može poduzeti na zahtjev drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 40. Propisuje se da je prije davanja znaka plovnom objektu da se zaustavi, potrebno utvrditi njegovu točnu poziciju (pozicija motrenja) utvrđivanjem koordinata plovnog objekta, dok se pozicija manjih plovnih objekata može odrediti i opisno. Pozicija plovnog objekta utvrđuje se navigacijskim i tehničkim sustavima koja se nalaze na brodu Obalne straže Republike Hrvatske i/ili tehničkim sustavima za nadzor morskog prostora koji se koriste u Hrvatskoj vojsci i drugim tijelima nadležnima za nadzor morskog prostora Republike Hrvatske. Pozicija i okolnosti događaja utvrđene sustavima koriste se u daljnjim postupcima pred nadležnim tijelima. Znak za zaustavljanje plovnog objekta upućuje se sredstvom veze, vidljivim svjetlosnim ili zvučnim signalom ili znakovima međunarodnoga signalnog kodeksa s udaljenosti koja omogućuje da se znak za zaustavljanje može vidjeti odnosno čuti s plovnog objekta kojem je upućen. Kada plovni objekt kojem je upućen znak za zaustavljanje ne stane, ovlaštena osoba će ga nastojati zaustaviti manevrom ili drugim sredstvom.

Uz članak 41. Daje ovlast ovlaštenim osobama za pregled isprava i dokumentacije od ovlaštene osobe Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članak 42. Daje ovlast ovlaštenim osobama za provjeru istovjetnosti osoba.

Uz članak 43. Navodi obvezu sastavljanja zapisnika o pregledu isprava plovnog objekta i provjeri istovjetnosti osoba.

Uz članak 44. Daje ovlast ovlaštenim osobama i propisuje način pregleda plovnog objekta, tereta i opreme. U slučajevima kada je ovlaštena zaustaviti plovni objekt, ovlaštena osoba može radi obavljanja poslova Obalne straže Republike Hrvatske izvršiti pregled plovnog objekta, tereta i opreme vodeći računa da se posadi, putnicima, teretu i drugim predmetima na plovnom objektu ne počinu šteta. Pregled plovnog objekta, tereta i opreme može se poduzeti i radi provedbe inspekcijskog nadzora u skladu s upravnim područjem u kojem se inspekcijski nadzor obavlja. Ako se pregledom objekta, tereta i opreme utvrdi osnovana sumnja u počinjenje prekršaja odnosno kaznenog djela iz nadležnosti drugoga državnog tijela, ovlaštena osoba će osigurati dokaze radi predaje nadležnom tijelu na daljnje postupanje. Zapovjednik i posada dužni su omogućiti nesmetan pregled plovnog objekta tereta i opreme.

Uz članak 45. Propisuje obvezu sastavljanja zapisnika o pregledu plovnog objekta, tereta i opreme.

Uz članak 46. Propisuje način i razloge pregleda osoba. Ovlaštena osoba može radi poslova Obalne straže Republike Hrvatske obaviti pregled osobe kada je to nužno za zaštitu opće sigurnosti. Pregled osobe obuhvaća pregled svega što osoba nosi na tijelu ili uza se pri čemu se utvrđuje ima li kod sebe, odnosno na sebi stvari koje su predmet kažnjivih radnji za provođenje kojih je nadležna Obalna straža Republike Hrvatske. Pregled mogu obavljati jedino ovlaštene osobe istog spola kojeg je osoba koju pregledavaju. Iznimno, kada je nužan žuran pregled osobe s namjerom oduzimanja oružja ili predmeta prikladnih za napad ili samoozljeđivanje, pregled može obaviti osoba drugog spola.

Uz članak 47. Daje ovlast ovlaštenim osobama za privremeno ograničenje pristupa, kretanja ili zadržavanja na plovnom objektu i navodi za to razloge.

Uz članak 48. Navodi u kojim situacijama ovlaštena osoba može privremeno oduzeti predmet. Ovlaštena osoba može privremeno oduzeti predmete radi zaštite opće sigurnosti, radi osiguranja dokaza do predaje nadležnom tijelu na daljnje postupanje te kada je to određeno posebnim propisom.

Uz članak 49. Propisuje način čuvanja i vraćanja privremeno oduzetih predmeta. Privremeno oduzeti predmeti čuvaju se u za to posebno određenim prostorijama i moraju biti jasno obilježeni. Kada to nije moguće ili je povezano sa velikim poteškoćama, predmeti se mogu čuvati u drugom prostoru, do odluke nadležnog tijela, osim ako drukčije nije određeno drugim zakonom. Kada prestanu razlozi zbog kojih je predmet privremeno oduzet, on će se vratiti osobi od koje je privremeno oduzet, ako zakonom ili odlukom nadležnog tijela, nije drukčije određeno.

Uz članak 50. Propisuje obvezu izdavanja potvrde i vođenja evidencije o privremeno oduzetim predmetima.

Uz članak 51. Daje ovlast ovlaštenim osobama za davanje upozorenja. Ovlaštena osoba davanjem upozorenja osobi ukazuje na to da ona svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem određene radnje može dovesti u opasnost svoju sigurnost ili sigurnost druge osobe ili kada opravdano očekuje da bi ta osoba mogla počinuti ili izazvati drugu osobu da počinu kažnjivu radnju. Ovlaštena osoba nije dužna izdati upozorenje ako bi upozorenje dovelo u pitanje izvršenje službene zadaće.

Uz članak 52. Propisuje u kojim slučajevima ovlaštena osoba može izdati naredbu. ovlaštena osoba izdaje naredbu kojom obvezuje osobu na određeno ponašanje, djelovanje ili propuštanje određene radnje radi: uklanjanja opasnosti za život i imovinu, sprječavanja počinjenja kažnjive radnje ili sprječavanja otpora ili bijega, sprječavanja uništenja dokaza ili tragova koji mogu poslužiti kao dokaz, neometanog pregleda osoba, plovnog objekta, tereta i opreme, u drugim slučajevima u skladu s posebnim propisima. Ovlaštena osoba upozorit će osobu kojoj izdaje naredbu da u slučaju odbijanja postupanja po naredbi može uporabiti sredstva prisile. Ovlaštena osoba može narediti jedino ono ponašanje, djelovanje ili propuštanje određene radnje o kojima izravno ovisi izvršenje posla Obalne straže Republike Hrvatske i to za vrijeme koje je nužno za obavljanje tog posla. Naredba se može izdati i većem broju osoba.

Uz članak 53. Propisuje način davanja upozorenja i naredbi. Upozorenja i naredbe mogu se dati usmeno, pisano, svjetlosnim ili zvučnim signalom ili znacima međunarodnoga signalnog kodeksa ili na drugi pogodan način, a moraju biti provediva, razumljiva i kratka.

Uz članak 54. Propisuje početak i nastavak progona stranoga plovnog objekta. Progon stranoga plovnog objekta može se započeti ako postoji osnovana sumnja da je strani plovni objekt ili njegov pripadak povrijedio propise Republike Hrvatske ili općeprihvaćena pravila međunarodnoga prava. Progon stranoga plovnog objekta može se započeti jedino ako se sumnjivi plovni objekt ili njegov pripadak, nalazi u unutarnjim morskim vodama, u teritorijalnome moru, u zaštićeno ekološko-ribolovnom pojasu ili nad epikontinentalnim pojasom Republike Hrvatske i ako se ne zaustavi nakon vidljivoga svjetlosnog ili zvučnog signala za zaustavljanje koji mu je upućen s broda ili zrakoplova Obalne straže Republike Hrvatske s udaljenosti koja omogućuje da se signal za zaustavljanje može vidjeti odnosno čuti. U zaštićeno ekološko-ribolovnom pojasu ili nad epikontinentalnim pojasom progon može započeti samo ako su povrijeđeni propisi koji se primjenjuju u tim pojasevima. Progon stranog plovnog objekta može se nastaviti u otvorenome moru, u gospodarskom pojasu ili u vanjskom pojasu strane države dok se ne prekine ili dok progonjeni plovni objekt ne uplovi u teritorijalno more svoje ili neke druge države. Odredbe ovoga članka ne odnose se na strane ratne i strane javne brodove koji uživaju imunitet.

Uz članak 55. Propisuje obvezu određivanja točne pozicije broda Obalne straže Republike Hrvatske i izvješćivanje službe dežurstva Obalne straže Republike Hrvatske o započetom progonu.

Uz članak 56. Propisuje način zaustavljanja progonjenoga plovnog objekta. Ako se progonjeni plovni objekt ne zaustavi, ovlaštena osoba nastojat će ga zaustaviti manevrom. Vatreno oružje prema progonjenom plovnom objektu može se uporabiti jedino po odobrenju i zapovijedi zapovjednika broda Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članak 57. Propisuje se da posada progonjenoga plovnog objekta može upozoriti i zastrašiti ispaljivanjem hitaca iz vatrenog oružja u zrak, iznad plovnog objekta ili na sigurnoj udaljenosti ispred pramca. Ako se plovni objekt ne zaustavi niti nakon postupanja, dopušteno je uporabiti vatreno oružje prema plovnom objektu. Pri

uporabi vatrenog oružja ovlaštena osoba dužna je čuvati živote na progonjenom plovnom objektu i izbjeći nepotrebno nanošenje štete plovnom objektu i teretu. Ovlaštena osoba otvara vatru prvo po jarbolima i vanjskim dijelovima kormilarskog uređaja, a u težim slučajevima i po palubi, odnosno drugim dijelovima progonjenog plovnog objekta koje pruža otpor. Plovni objekt može se u krajnjem slučaju i potopiti, ali potapanje ne smije biti krajnji cilj službene radnje. U slučaju potapanja plovnog objekta ovlaštena osoba dužna je poduzeti potrebne mjere za spašavanje članova posade i drugih osoba s potopljenog plovnog objekta. O uporabi vatrenog oružja odmah se izvješćuje nadležna služba dežurstva Obalne straže Republike Hrvatske koja u slučajevima uporabe vatrenog oružja u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske izvješćuje i Nacionalni pomorski centar za prikupljanje podataka. Uporaba vatrenog oružja u progonu plovnog objekta smatra se uporabom sredstva prisile.

Uz članak 58. Daje ovlast za uzapćenje plovnog objekta. Kada postoji osnovana sumnja da je korištenjem plovnog objekta počinjeno kažnjivo djelo, ovlaštena osoba može po odobrenju zapovjednika broda Obalne straže Republike Hrvatske, a na temelju ovog Zakona i drugih propisa, uzaptiti plovni objekt ako mjere potrebne za provedbu daljnjeg postupka nije moguće provesti na moru. Uzapćenje plovnog objekta može se poduzeti i na temelju zahtjeva drugog tijela nadležnog za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru.

Uz članak 59. Propisuje kada se uzapćeni strani brodovi i njihove posade oslobađaju. Uzapćeni strani brodovi i njihove posade oslobađaju se nakon položenoga zadovoljavajućeg jamstva ili druge garancije. O uzapćenju ili zadržavanju stranoga broda i o izrečenim kaznama odmah se izvješćuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

Uz članak 60. Propisuje postupanje prilikom uzapćenja i provođenja uzapćenog plovila do određene luke. Uzapćeni plovni objekt odvođi se u najbližu luku u kojoj je moguće provesti mjere za provedbu daljnjeg postupka odnosno u luku koju odredi tijelo iz ovoga Zakona. Uzapćenje se provodi izdavanjem naredbe zapovjedniku uzapćenog plovila da u određenu luku plovi pod pratnjom broda ili zrakoplova Obalne straže Republike Hrvatske, prekrcajem ovlaštenih osoba na uzapćeni plovni objekt i odvođenjem u određenu luku. Ako je uzapćeni plovni objekt u kvaru, provođenje u luku obavlja se organiziranjem tegljenja plovnim objektom specijaliziranim za tu djelatnost, a tegljenje može obaviti i brod Obalne straže Republike Hrvatske ako se time ne ugrožava sigurnost plovnog objekta i osoba na njemu.

Uz članak 61. Određuje dužnosti zapovjednika broda Obalne straže Republike Hrvatske tijekom uzapćenja plovnog objekta. Zapovjednik broda Obalne straže Republike Hrvatske tijekom uzapćenja dužan je nadzirati rad i održavati komunikaciju s ovlaštenim osobama na uzapćenom plovilu, poduzeti mjere za sprječavanje mogućnosti napada na ovlaštene osobe.

Uz članak 62. Propisuje obvezu sastavljanja zapisnika o uzapćenju plovnog objekta.

Uz članak 63. Propisuje načine uporabe sredstava prisile. Sredstva prisile su: tjelesna snaga, sredstva za vezivanje, raspršivač s nadražujućom tvari i vatreno oružje.

Uz članak 64. Propisuje da sredstva prisile mogu biti uporabljena radi zaštite života ljudi, svladavanja otpora, sprječavanja bijega, odbijanja napada i uklanjanja opasnosti ako je vjerojatno da se isto ne može postići upozorenjima i naredbama. Ovlaštena osoba nije dužna izreći upozorenje prije uporabe sredstava prisile ako bi se time dovelo u pitanje izvršenje službene radnje. Uporaba sredstava prisile mora biti razmjerna pruženom otporu uz nanošenje najmanje štetnih posljedica po osobu protiv koje su ta sredstva uporabljena.

Uz članak 65. Propisuje da ovlaštena osoba uvijek rabi blaže sredstvo prisile, primjereno ozbiljnosti prijetnje, kojim se može osigurati izvršenje službene radnje. Ovlaštena osoba dužna je prestati s uporabom sredstva prisile čim prestanu razlozi zbog kojih su sredstva prisile uporabljena.

Uz članak 66. Propisuje da je ovlaštena osoba dužna je pri uporabi sredstava prisile poštivati dostojanstvo osobe prema kojoj se sredstvo prisile rabi. Ovlaštena osoba bez odgode mora pružiti i organizirati prvu pomoć ozlijeđenoj osobi prema kojoj su sredstva prisile uporabljena.

Uz članak 67. Propisuje da ovlaštena osoba s posebnim obzirom postupaju prema djeci, trudnicama, starim i nemoćnim osobama i osobama s invaliditetom.

Uz članak 68. Propisuje da ovlaštena osoba može uporabiti tjelesnu snagu kao sredstvo prisile ako na drugi način ne može provesti službenu radnju, radi odbijanja napada, sprječavanja izvršenja ili pokušaja izvršenja prekršaja ili kaznenog djela, radi sprječavanja otpora ili bijega osobe, sudionika u postupku te radi sprječavanja uništenja tragova koji mogu poslužiti kao dokaz. Uporabom tjelesne snage smatra se primjena zahvata borilačkih vještina ili njima sličnih postupaka na tijelu druge osobe kojima se postiže odbijanje napada ili svladavanje otpora osobe koja pruža otpor ili onemogućava izvršenje službene radnje uz nanošenje najmanje štetnih posljedica za osobu prema kojoj se postupaju. Ovlaštena osoba dužna je prestati s primjenom tjelesne snage kad prestane napad ili otpor.

Uz članak 69. Propisuje da kada su ispunjeni uvjeti za uporabu tjelesne snage radi svladavanja aktivnog otpora, ovlaštena osoba može uporabiti i raspršivač s nadražujućom tvari ako prosudi da bi se uporabom tog sredstva postigla svrha uz manje štetnih posljedica. Ovlaštena osoba neće uporabiti raspršivač s nadražujućom tvari prema osobi koja pruža pasivni otpor.

Uz članak 70. Propisuje se da je uporaba sredstava za ograničavanje pokretljivosti tijela vezivanjem ruku na leđa propisanim sredstvima za vezivanje (liscama), osobi koja tijekom provedbe službene radnje pruža otpor, pokušava napasti, pobjeći ili se samoozljuditi, odnosno ozlijediti drugu osobu. Iznimno, ovlaštena osoba radi sprječavanja napada ili samoozljeđivanja može osobu vezati i drugim prikladnim sredstvima (remen, konopac i sl.) kojima se mogu vezati i noge. Ovlaštena osoba uporabiti će sredstva tako da sredstvo za vezivanje neće nanijeti nepotrebne tjelesne ozljede vezanoj osobi. U pravilu se jednim sredstvom za

vezivanje veže samo jedna osoba, a iznimno se istim sredstvom mogu vezati dvije osobe istog spola.

Uz članak 71. Daje se ovlast ovlaštenim osobama za nošenje vatrenog oružja.

Uz članak 72. Propisuje kada ovlaštena osoba može uporabiti vatreno oružje. Ovlaštena osoba može uporabiti vatreno oružje prema osobama: u nužnoj obrani, u krajnjoj nuždi ako bez uporabe vatrenog oružja ne može ukloniti istodobnu ili izravno predstojeću neskrivljenu opasnost za vlastiti ili život druge osobe, koja se na drugi način nije mogla otkloniti, u zaštiti sebe ili druge osobe od izravno prijeteće smrtne opasnosti ili ozbiljne ozljede te radi sprječavanja oružanog napada na pomorski objekt koji štiti. Ovlaštenoj osobi dopuštena je uporaba vatrenog oružja prema osobama ako primjena drugih sredstava prisile nije učinkovita i ne jamči uspjeh. Prije uporabe vatrenog oružja ovlaštena osoba će uputiti usmeno upozorenje „Stoj, Obalna straža“, a nakon toga drugo upozorenje „Stoj, pucat ću!“. Nakon upućenih upozorenja ovlaštena osoba će ispaliti upozoravajući hitac u zrak, ako se time ne stvara opasnost za sigurnost ljudi i imovine. Upozorenje se neće upućivati ako je ugrožen život ovlaštene osobe ili život drugih osoba zbog vjerojatnog napada ili bi se dovelo u pitanje izvršenje radnje. Uporaba vatrenog oružja nije dopuštena kada dovodi u opasnost život drugih osoba, osim ako je uporaba vatrenog oružja jedino sredstvo za obranu od izravnog napada ili opasnosti.

Uz članak 73. Propisuje isključivanje od odgovornosti i pružanje psihosocijalne pomoći ovlaštenoj osobi koja uporabi vatreno oružje.

Uz članak 74. Propisuje obvezu podnošenja pisanog izvješća o uporabi vatrenog oružja i sastavnice izvješća. Ovlaštena osoba koja je uporabila sredstvo prisile, kao i zapovjednik broda Obalne straže koji je zapovjedio uporabu sredstava prisile dužna je o tome izvijestiti nadležnu službu dežurstva Obalne straže i podnijeti pisano izvješće nadređenom zapovjedniku.

Pisano izvješće o uporabi sredstava prisile mora sadržavati: vrijeme i mjesto uporabe, ime, prezime i osobne podatke osobe protiv koje je pojedino sredstvo prisile uporabljeno, vrstu uporabljenog sredstva prisile, opće i posebne uvjete pod kojima je sredstvo prisile uporabljeno, eventualno nastale posljedice te ime i prezime ovlaštene osobe koja je sredstva prisile uporabila odnosno zapovjedila njihovu uporabu.

Uz članak 75. Obvezuje zapovjednika broda Obalne straže Republike Hrvatske na izvješćivanje zapovjednika Obalne straže Republike Hrvatske o svakoj primjeni sredstava prisile te na vođenje evidencije o tome.

Uz članak 76. Propisuje obvezu Obalne straže Republike Hrvatske za izradu i vođenje zapisnika, obrazaca, potvrda i evidencija.

Uz članak 77. Propisuje kada se sastavljaju zapisnici. Zapisnici se sastavljaju odmah na mjestu izvršenja nadzora. Zapisnik se može sastaviti i u luci, ako se na mjestu zaustavljanja zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta nije mogao sastaviti.

Uz članak 78. Propisuje obveze Obalne straže Republike Hrvatske za vođenje evidencije o osobnim i drugim podacima i obavijestima koje prikuplja u vezi s obavljanje poslova iz svoje nadležnosti te njihovo korištenje.

Uz članak 79. Propisuje prava ovlaštenih osoba koja proizlaze iz ovoga Zakona. Ovlaštena osoba upućena na rad u drugo javnopravno tijelo ili pravnu osobu, radi osposobljavanja za primjenu ovog Zakona, zadržava dodatke na plaću koje je ostvarivala na dužnosti s koje je upućena na osposobljavanje. Propisuje da se ovlaštenu osobu može uputiti na obuku i usavršavanje u drugo državno tijelo ili pravnu osobu u Republici Hrvatskoj ili inozemstvo, u skladu s potrebama Obalne straže Republike Hrvatske i Ministarstva obrane. Prava i obveze Ministarstva obrane i ovlaštene osobe uređuju se ugovorom.

Uz članak 80. Propisuje način osiguranja sredstava za financiranje Obalne straže Republike Hrvatske te njihovu namjenu. Sredstva za financiranje Obalne straže Republike Hrvatske osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i to za: prenamjenu dodatnim opremanjem i modernizacijom brodova i zrakoplova Hrvatske vojske, nabavu, gradnju i opremanje namjenskih plovila i letjelica za potrebe Obalne straže Republike Hrvatske, operativne troškove brodova, zrakoplova i osoblja Obalne straže Republike Hrvatske te sredstva za obuku i izobrazbu ovlaštenih osoba Obalne straže Republike Hrvatske.

Uz članke 81. i 82. Propisuju se prekršajne odredbe ovoga Zakona.

Uz članak 83. Propisuje koje će podzakonske akte, u roku od šest mjeseci, donijeti ministar odnosno koji važeći podzakonski akti ostaju na snazi do donošenja novih.

Uz članak 84. Propisuje se da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o Obalnoj straži Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 109/07) te koji podzakonski akti prestaju važiti stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 85. Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga Zakona ne iziskuje osiguranje dodatnih financijskih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 14. sjednici raspravljao o Prijedlogu zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske, kojeg je prihvatio zaključkom 18. listopada 2019., s tim da su predlagatelju upućene primjedbe, prijedlozi i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Razlika između rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona su nomotehničke dorade na primjedbe koje je

iznio Odbor za zakonodavstvo te koje su prihvaćene i ugrađene u tekst Konačnog prijedloga zakona.

Prihvaćena je primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora vezano uz članak 2. koji se odnosi na pojmove te su presložene točke u skladu s uputama Odbora. Članak 4. je korigiran na način da je brisan dio teksta u odredbi, kao i članak 5. U članku 8. koji se odnosi na sredstva Obalne straže Republike Hrvatske doraden je tekst u skladu s uputama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora. Nomotehnički su doradeni i članak 11. koji uređuje sastav Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru te članak 14. U članku 17. korigirana je odredba na način da se propisuje da Stručno tijelo Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru izrađuje Poslovnik o radu koji donosi Središnja koordinacija za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru te je navedena problematika uređena i kroz usklađenje članka 20. stavka 4. U članku 80. i 81. napravljeno je usklađenje na način da se prvo sistematiziraju odredbe o prekršajnoj odgovornosti pravnih osoba, a zatim odredbe o odgovornosti odgovornih osoba u pravnoj osobi te odredbe o odgovornosti fizičkih osoba te je učinjena i dorada u članku 82. stavku 2. U članku 83. stavku 1. kojim se uređuje donošenje provedbenih propisa navedeni su samo brojevi članaka zakona u skladu s uputama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora te su u stavku 3. toga članka navedeni brojevi Narodnih novina u kojima je objavljen Pomorski zakonik.

Konačnim prijedlogom zakona doraden je dio u odnosu na članove Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru, njezina Stručnog tijela i Područne jedinice gdje je kao predstavnik tim tijelima određena i Hrvatska vatrogasna zajednica, a u skladu s raspravom na Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Hrvatskoga sabora i prijedlogom koji je u raspravi iznio zastupnik Ante Sanader.

Konačnim prijedlogom zakona doraden je dio u odnosu na obavljanje poslova u Stručnom tijelu Središnje koordinacije za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike na način da se propisuje da to tijelo izrađuje i donosi plan stručnih predavanja za ovlaštene osobe Obalne straže Republike Hrvatske i predstavnike drugih tijela nadležnih za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru, u skladu s prijedlogom koji je u raspravi iznio zastupnik Petar Škorić.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Za određene primjedbe i prijedloge na Prijedlog zakona iznesene na raspravi u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima tijekom prvoga čitanja daju se obrazlaženja kako slijedi.

Vezano uz primjedbu zastupnika Mire Bulja kojom se navodi da je nezaštićeno 25 tisuća kilometara kvadratnih našeg mora, predlagateljica navodi da Republika Hrvatska u potpunosti štiti suverena prava i jurisdikciju Republike Hrvatske u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu. Proglašenjem zaštićenoga ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske preuzete su važne sastavnice gospodarskog pojasa.

Vežano uz primjedbu zastupnika Marka Sladoljeva i zastupnika Tomislava Panenića u dijelu koji se odnosi na kazne odnosno na prekršaje na moru, predlagateljica ističe da se predloženim Zakonom propisuju kazne za prekršaje ako fizička ili pravna osoba ne postupi po naredbi ovlaštene osobe Obalne straže Republike Hrvatske, dok se kazne za prekršaje iz različitih upravnih područja propisuju drugim zakonima te nisu predmet uređenja ovoga Zakona.

Vežano uz primjedbu Kluba zastupnika MOST-a nezavisnih lista da je umjesto gospodarskog pojasa proglašen zaštićeni ekološko-ribolovni pojas jedna slaba inačica isključivo gospodarskog pojasa, predlagateljica navodi da Republika Hrvatska već sada ostvaruje u Jadranu, kroz pravni režim zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa i kroz režim epikontinentalnog pojasa na morskom dnu i podzemlju, sve sadržaje isključivog gospodarskog pojasa osim onih koji se odnose na pravo na izgradnju umjetnih otoka i pravo na proizvodnju energije korištenjem mora, morskih struja i vjetrova. Kada je riječ o pravu izgradnje umjetnih otoka, treba imati na umu da Republika Hrvatska, na temelju pravnog režima epikontinentalnog pojasa, već uživa i ima pravo izgradnje uređaja i instalacija za potrebe istraživanja i iskorištavanja morskog dna i podzemlja, kao što su, primjerice, platforme za istraživanje i iskorištavanje ugljikovodika. Vežano za proizvodnju energije korištenjem mora, morskih struja i vjetrova, koje je jedino drugo pravo koje Republika Hrvatska ne uživa kroz zaštićeni ekološko-ribolovni pojas, ukazuje se da za sada, uzimajući u obzir postojeću tehnologiju i učinkovitost proizvodnje energije iz tih izvora, ne postoji ekonomska ni druga isplativost posezati za tim izvorima energije. Tako, studija o troškovima i koristima proglašenja gospodarskih pojaseva u Sredozemlju ukazuje na to da zbog iznimno male razlike u plimi i oseki u cijelom Sredozemlju nije zamislivo da će uporaba snage plime i oseke biti iskoristiva. Kada je riječ o snazi vjetrova, sve instalacije koje koriste tu vrstu energije pričvršćene su uz morsko dno i podzemlje pa i one koje plutaju na moru. Takve instalacije koje su pričvršćene za morsko dno Republika Hrvatska bi imala pravo postaviti na temelju pravnog režima epikontinentalnog pojasa. Nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, područje zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa je, kao i svi isključivi gospodarski pojasevi, ribolovne i ekološke zone drugih država članica Europske unije, postalo dio „voda Europske unije“, u kojem se primjenjuju pravila zajedničke ribarstvene politike i ostvaruje suradnja između država članica Europske unije vežano za zaštitu morskog okoliša, dakle upravo onih aspekata koji su Republici Hrvatskoj posebno bitni i koji se do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju nisu primjenjivali na države članice Europske unije. Ribolov u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu odvija se isključivo sukladno zajedničkoj ribarstvenoj politici Europske unije, ribarska plovila Europske unije imaju jednako pravo pristupa tim vodama i ne može im se zabraniti pristup (ni naplaćivati), a pravo nadzora i kontrole provedbe tih pravila imaju svi hrvatski inspektori koji sada kao inspektori Europske unije mogu u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu kontrolirati sve ribarice, uključujući i ribarice drugih država članica. Ističemo da kad je riječ o ribolovnom aspektu, u suradnji s Europskom komisijom i drugim državama članicama Europske unije, Republika Hrvatska, kao država članica Europske unije, utječe na stvaranje i primjenu zajedničke ribarstvene politike u Jadranskom moru te stvaranje uvjeta za održivo ribarstvo, ima pravo kontrolirati provedbu pravila Zajedničke ribarstvene politike u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu te u suradnji u okviru drugih međunarodnih ugovora (Sporazuma o Općoj komisiji za ribarstvo u Sredozemlju – GFCM, Međunarodne konvencije za

zaštitu atlantskih tuna – ICCAT pa i samom Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS)), štiti i uređivati pitanje ribarstva u područja mora koja su pod zaštićenim ekološko-ribolovnim pojasom. Europska unija prihvaća područje zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa kao dio mora nad kojim Republika Hrvatska provodi pravila Europske unije iz područja zaštite okoliša na moru, pa tako Republika Hrvatska, u okviru suradnje država članica Europske unije, provodi okvirnu direktivu Europske unije vezanu za zaštitu morskog okoliša u području zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa. Zbog neprimjene zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa na države članice Europske unije, u ovom trenutku Republika Hrvatska u području zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa ne može obavljati kontrolu brodova država članica Europske unije u plovidbi (kojoj mjeri se inače izuzetno rijetko pribjegava), ali postoji mogućnost njihove naknadne sankcije za slučaj povrede međunarodnih standarda tijekom plovidbe u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu. Briga o zaštiti prirodnih resursa Jadrana i suradnja vezano za održivo ribarstvo na visokoj je razini, kako s Europskom komisijom, kojoj je u interesu utvrđivati mjere za održivo upravljanje ribljim resursima, tako i s Talijanskom Republikom, te su tako, na prijedlog dviju država a uz podršku Europske komisije, proglašene zone zabrane ribolova u području Jabučke kotline. Republika Hrvatska svoja prava i legitimne interese u skladu s UNCLOS-om ostvaruje samostalno i kroz mehanizme suradnje koji joj stoje na raspolaganju u okviru Europske unije.

Republika Hrvatska već sada, kao država članica Europske unije, kroz pravni režim zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa i epikontinentalnog pojasa, ostvaruje sva prava iz režima isključivog gospodarskog pojasa osim korištenja snage mora i morskih struja. Nadalje, zbog iznimno male razlike u plimi i oseki, izgledno je da uporaba snage plime i oseke, kao i snage valova, nije iskoristiva. Uzevši u obzir detaljno istaknute načine na koje Republika Hrvatska u skladu s UNCLOS-om, pravnom stečevinom Europske unije i mehanizmima koji joj kao državi članici Europske unije stoje na raspolaganju, kroz režim zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske i epikontinentalnog pojasa ostvaruje svoja prava i štiti sve svoje vitalne interese u Jadranskom moru.

Vezano uz primjedbu zastupnika Petra Škorića koja se odnosi na to da bi u Središnjoj koordinaciji za nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske trebao biti i predstavnik Ministarstva zdravstva i Hrvatskoga crvenog križa, predlagateljica navodi da je predmetna problematika koja se navodi uređena u članku 18. stavku 5. Konačnog prijedloga zakona kojim je propisano da na poziv predsjedavajućega u rad područne jedinice koordinacije mogu biti uključeni i drugi predstavnici tijela javne vlasti.

Vezano uz primjedbu zastupnika Petra Škorića koja se odnosi na to da bi se u zapovjedništvu Obalne straže Republike Hrvatske trebalo ustrojiti 24-satno operativno dežurstvo za koordinaciju s drugim tijelima državne uprave, predlagateljica navodi da je ta problematika uređena budući da Obalna straža Republike Hrvatske ima ustrojeno operativno dežurstvo koje koordinira s drugim tijelima državne uprave i koristi kapacitete operativnog središta Hrvatske ratne mornarice koje raspolaže tehničkim kapacitetima potrebnima za 24-satno funkcioniranje Obalne straže Republike Hrvatske.

Vezano uz primjedbu zastupnika Damjana Vucelića koja se odnosi na i oko gradnju brodova Obalne straže Republike Hrvatske, predlagateljica ističe da je za gradnju obalnih ophodnih brodova za potrebe Obalne straže Republike Hrvatske proveden postupak nabave i sklopljen ugovor s brodograditeljem za mandata Vlade u mandatnom razdoblju od 2011. do 2016. godine odnosno 2014. godine. Ministarstvu obrane u prosincu 2018. godine isporučen je prototip obalnoga ophodnog broda. Ministarstvo obrane surađuje s brodograditeljem u cilju provedbe ovoga projekta. Važno je da proizvod bude kvalitetan, da se gradi u hrvatskom brodogradilištu te da to doprinosi modernizaciji i razvoju novih sposobnosti Obalne straže Republike Hrvatske i Hrvatske ratne mornarice te Ministarstvo obrane provodi sve radnje u ovom projektu kako bi zaštitilo interese Republike Hrvatske.